КПСС XXVI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН № 222 (7362). ◆ 20 ноябрь, 1980 йил ◆ ПАЙШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига меҳнаткашлардан, партия ва жамоат ташкилотларидан, корхоналар, муассасалар, қурилишлар, колхозлар, совхозларнинг коллективларидан, Совет Армияси ва флоти жангчиларидан кўпдан-кўп табрикномалар ва қутловлар олинди.

Табрикномалар совет жамияти юксак маънавий сиёсий жипслигининг, реал социализм буюк ҳаётбахш кучининг янги яққол далили бўлди. Табрикномалар совет кишилари Октябрь ватанининг тарихий ютуқларидан фахрланаётганликларини, уларнинг умидворлигини, ўз кучларига ишонишларини, ҳозирги пайтда мамлакат олдида турган вазифаларни тўғри тушунишларини, халқнинг бахт-саодати йўлида, коммунизм ва ер юзида мустаҳкам тинчлик манфаатларини кўзлаб ижодий куч-ғайратларини кўпайтиришга тайёр эканликларини ёрқин ифода этади.

Табрикномаларда КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсати, КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитет Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Советлар мамлакатини ҳар томонлама тараққий эттиришни таъминлаш, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш, халқаро кескинликни юмшатишдан иборат инсонпарварлик ишини олға силжитиш борасидаги кўп қиррали ва собитқадам фаолияти батамом қўллаб-қувватланади ва маъқулланади.

Корхоналар, қурилишлар, колхозлар, совхозлар, муассасаларнинг коллективлари ўзининг партия ва гражданлик бурчига содиқ эканликларини меҳнат ғайрати ва сиёсий активликни кучайтириш билан намойиш қилиб, «Беш йилликка зарбдор якун. КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олайлик!» шиори остида умумхалқ мусобақасини авж олдириб юбордилар. Уларнинг кўпчилиги ўз табрикномаларида ажойиб меҳнат натижалари — ўнинчи беш йиллик тугалловчи йили топшириқлари муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажарилганлиги тўғрисида Ватанга, партияга рапорт берадилар.

Бу халқимизнинг фаровонлигини, совет кишисининг моддий ва маънавий турмуш даражасини ҳар томонлама ошириш ишига қўшилган реал ҳиссадир. Бу—бизнинг бугунги ва келгусидаги муваффақиятларимиз гаровидир, Бунда совет кишиларининг ватанпарварлиги, улар жонажон партия съездини янги меҳнат ғалабалари билан кутиб олиш иштиёқида эканлиги ўз ифодасини топмоқда.

Социалистик мамлакатларнинг раҳбарларидан, коммунистик, ишчи, революцион-демократик партиялардан, ҳукуматлардан, давлат ва жамоат арбобларидан, чет мамлакатлардаги айрим гражданлардан ҳам табрикномалар олинди.

Бизнинг дўстларимиз Октябрь йўлидан комил ишонч билан бораётган совет халқи тарихий зафарлари ғоят катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини жаҳон халқларининг революцион, озодлик курашини ривожлантиришда ва уларнинг ғалаба қозонишида СССР буюк роль ўйнаётганлигини қайд этмоқдалар. Улар совет кишиларини байрам билан қутлар эканлар, КПСС билан Совет ҳукуматининг қуролланиш пойгасига қарши, кескинлик юмшатилишини ва халқаро ҳамкорликни чуқурлаштиришга, мустаҳкам тинчликни ҳамда планетадаги барча халқларнинг хавфсизлигини ҳимоя қилишга қаратилган актив ва изчил йўли билан астойдил бирдам эканликларини изҳор қилмоқда. Мактубларда қайд этилганидек, Совет Иттифоқининг интернационалистик тинчликсевар ленинча сиёсати ҳозирги замон барча илғор кучларининг халқлар тинчлиги, дўстлиги ҳамда социал тараққиёт учун, империализм ва реакцияга қарши муваффақиятли равишда кураш олиб боришда қудратли таянчи бўлиб хизмат қилади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги муносабати билан йўллаган табрикномалари ва эзгу истаклари учун барча партия, совет ва жамоат ташкилотларига, корхоналар, қурилишлар, муассасалар, колхоз ва совхозларнинг коллективларига, Совет Армияси ва Флотининг жангчиларига, социалистик мамлакатларнинг раҳбарларига, коммунистик ва ишчи партияларга, революцион демократик партияларга, ҳукуматларга, давлат ва жамоат арбобларига, демократик ташкилотларга, шунингдек чет мамлакатлардаги айрим гражданларга самимий миннатдорчилик изҳор қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ КЎПАЙСИН

ЛЕНИНСК. Андижон области, 19 ноябрь. (ЎзТАГ). Бугун Ленин район партия комитетининг пленумида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш ва аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш соҳасида район партия, совет, хўжалик органларининг, барча меҳнаткашларининг вазифалари муҳокама этилди. Район партия комитетининг биринчи секретари Х. Исманов доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан Андижон парранда гўшти етиштириш бирлашмасининг директори Х. Тешабоев, К. Маркс номли колхоз раиси М. Алимов, паррандачилик бирлашмасининг паррандабоқарлари Х. Омонбоева, З. Нортойлоқова, «Андижанводстрой» трестининг бошқарувчиси А. А. Козловский, Андижон область партия комитетининг биринчи секретари С. Мамарасулов республиканинг Ленин ордени билан мукофотланиши районнинг барча меҳнаткашлари ижодий кучларини янада жўш урдириб юборганлиги, ҳамманинг зиммасига икки ҳисса зўр ғайрат билан меҳнат қилиш вазифасини юклаганлиги тўғрисида гапирдилар.

Ўнинчи беш йилликда районда чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун кўп иш қилинганини нотиқлар қайд этиб ўтдилар. Бир қанча хўжаликларда замонавий чорвачилик комплекслари ишга туширилди. К. Маркс номли колхозда наслчилик хўжалиги ташкил этилди. Кўпгина колхоз ва совхозларда кучли озуқа цехлари, бузоқ боқиш учун сунъий сут тайёрлаш қурилмалари ишга туширилди. Паррандачилик бирлашмасида йигирматадан кўпроқ паррандахона қурилди. Бу тадбир чорвачилик унумдорлигини сезиларли равишда оширишни таъминлади: ўнинчи беш йилликда районда гўшт етиштириш 80 процент, сут етиштириш 65 процент кўпайди.

Район меҳнаткашлари эришилган муваффақиятларга таяниб, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан ўн биринчи беш йиллик учун белгилаб олган тадбирларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллади. Бу тадбирларда 1985 йил охиригача районда гўшт етиштиришни ўн минг тоннага етказиш ёки 1979 йилгидан икки баравар кўпайтириш белгиланган.

Нотиқлар фермалардаги сермеҳнат ишларни янада механизациялаш, озуқа ишлаб чиқаришни ривожлантириш зарурлигини уқтириб ўтдилар. Ем-хашак етиштиришни купайтириш негизи бўлган алмашлаб экиш кенг жорий этилиши зарур. Фермалар учун малакали кадрлар тайёрлаш ишини яхшилаш керак. Чорва туёғини ва паррандаларни кўпайтириш, сут, тухум, гўшт етиштиришни янада кўпайтириш учун жониворларнинг маҳсулдорлигини ошириш чорвадорларнинг вазифаси эканлиги пленумда таъкидланди. Чорвачиликни саноат негизига ўтказиш зарур. Ҳозирнинг ўзидаёқ районда тайёрланаётган гўштнинг 70 процентини бераётган паррандачилик бирлашмасини ривожлантиришга алоҳида эътиборни қаратиш керак. Партия ташкилотлари, барча коммунистлар чорвадорларнинг турмуши тўғрисидаги, уларнинг меҳнати ва дам олиши учун жуда қулай шароит яратиб бериш ҳақидаги ғамхўрликни кучайтиришлари лозим, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига мусобақани янада кенг қулоч ёйдириш керак.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум ишида Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Х. Умаров, Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов, «Союзптицепром» бошлиғи И. А. Бахтин иштирок этдилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан пленум тегишли қарор қабул қилди.

Бекобод районидаги Ленин номли колхозда кузги ишки тадбирлар комплекси тез ва сифатли бажарилмоқда. Хўжаликда, айниқса, кузги шудгорни сифатли ўтказишга алоҳида эътибор берилаётир. Суратда: Адолат Рўзиматова бошлиқ бригада даласида шудгорнинг сифатини кўздан кечириш пайти.

М. Қорабеков фотоси.

ЎРТОҚ С. МАШЕЛГА СОВЕТ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. .И. Брежнев 18 ноябрь куни Кремлда ФРЕЛИМО партияси Раиси, Мозамбик Халқ Республикасининг Президенти Самора Мойзес Машелга Халқлар дўстлиги орденини топширди.

Мукофотни топшириш чоғида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари, бошқа расмий кишилар бор эдилар.

Мозамбик томонидан Мозамбик Халқ Республикасининг С. Машел бошчилик қилаётган партия давлат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Мукофотни топшириш маросимида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Муҳтарам ўртоқлар!

Азиз меҳмонимиз, ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти ўртоқ Самора Мойзес Машелга Халқлар дўстлиги орденини топшириш менга зўр мамнуният бахш этади.

У империализм ва мустамлакачиликка қарши, тинчлик ва социал-тараққиёт учун курашдаги хизматлари учун, Совет — Мозамбик ҳамкорлигини ривожлантиришга ҳамда Совет Иттифоқи билан Мозамбик Республикаси халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга қўшган катта ҳиссаси учун мана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

Ўртоқ Машел, ФРЕЛИМО раҳбарлигида ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллигини қўлга киритган Мозамбик халқининг мардонавор курашини бизнинг мамлакатимиздагилар астойдил хайрихоҳлик туйғулари билан кузатиб бордилар. Совет кишилари ана шу кураш билан бирдам бўлдилар ва сизларнинг ғалабангизни чин юракдан табрикладилар.

Ҳозир Мозамбик Халқ Республикасида революцион ўзгартишларнинг катта программаси амалга оширилмоқда. ФРЕЛИМО партиясининг режаларидан илҳомланган Мозамбик меҳнаткашлари асрий қолоқликка қарши, эксплуатациядан ҳоли бўлган жамиятни барпо этиш учун жангга киришдилар. Совет халқи ана шу олижаноб мақсадларни батамом англамоқда ва қўллаб-қувватламоқда.

Мозамбик халқи эришган муваффақиятларда, ўртоқ Машел, партия ва давлатнинг эътироф этилган раҳбари сифатидаги, ўз халқи ўртасида шак-шубҳасиз иззат-ҳурмат ва обрў-эътибор қозонган киши сифатидаги шахсий ролингиз ғоят каттадир. Биз Африка қитъасининг империализмга қарши бирлигини мустаҳкамлаш ишига, Африка халқларининг мустамлакачилик ва ирқчилик қолдиқларини таг-томири билан тугатиш йўлидаги курашига қўшган ҳиссангизни ҳам юксак даражада қадрлаймиз.

Ўртоқ Машел, Ватанимизнинг юксак мукофотини топширар эканман, Сизга бахт-саодат ва Мозамбик халқи фаровонлиги йўлидаги, тинчлик ва социализм идеаллари тантанаси йўлидаги масъулиятли фаолиятингизда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувингизни тилайман.

* * *

Ўртоқ С. Машел жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ С. МАШЕЛ нутқи

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев!

Партия ва давлатнинг раҳбарлари бўлган ўртоқлар!

Ўртоқлар ва дўстлар!

Бугун менга ва мен орқали бутун Мозамбик халқига топширилган юксак мукофот учун зўр ҳис-ҳаяжонга тўлиб-тошган ҳолда миннатдорчилик изҳор қиламан.

Халқлар дўстлиги ордени — инсоният ғоят катта тарихий меросининг асосий бойликлари рамзидир. У халқлар фақат тинчлик ва ҳамкорлик манфаатларигагина амал қилаётганлигидан далолат беради, бу — кишиларни уларнинг олий мақсадлари йўлидаги курашда қардошлик риштлалари билан бирлаштириб турган бузилмас дўстлик рамзидир.

—1917 йилда улуғ Ленин раҳбарлигида Петроградни бутун дунё меҳнаткашлари учун биринчи озодлик машъалига айлантирган ишчилар, деҳқонлар, солдатлар ва матросларнинг қаҳрамонлиги мана шу мукофотда ўзининг мужассам ифодасини топди. Бу мукофотда коммунистик идеологияга хос бўлган ҳамда сулҳ тўғрисидаги декретда илк бор мужассамлашган тинчлик ва дўстлик муддаоси акс эттирилган. Унда— емирилган нацизм ҳоки узра инсониятнинг озод бўлган янги зоналари вужудга келиб равнақ топа олиши йўлида ўз жонини қурбон қилган миллионлаб совет кишиларининг қони мужассамлашган.

Халқлар дўстлиги ордени мазлум халқларни, барча меҳнаткашларни озод қилиш ишига, социализм тантанаси учун, бутун дунёда тинчлик учун курашда совет халқи ғоят катта ҳисса қўшганлигининг ёрқин далилидир.

Мана шу юксак мукофот тимсол бўлаётган бойликлар — халқимиз яшаб турган, у ҳамиша курашиб келган бойликлардир.

Бу — социалистик революциямизнинг доимий мезонидир. Бу — бизнинг халқимиз Намибия ва Сальвадор, Жанубий Африка Республикаси ва Фаластин мазлум халқларининг курашига зўр мадад бера туриб амал қилинаётган бойликлардир. Бу — шундай бойликларки, бизнинг халқимиз ана шу бойликлар деб ўз ватанини Зимбабве халқи курашининг мустаҳкам орқа томонига айлантирди, мозамбиклик кўнгилли интернационалистлар ана шу бойликлар деб Зимбабве диёрининг озодлиги йўлида қон тўкдилар.

Шу боисдан биз, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев, Халқлар дўстлиги орденининг чуқур аҳамияти ва моҳиятини яхши тушунамиз. Шу боисдан, азиз совет ўртоқларимиз, Мозамбик халқи ушбу мукофотни ҳаққоний ифтихор билан қабул қилади.

Бу мукофот совет халқи билан, барча тинчликсевар халқлар билан қардошлик алоқаларини мустаҳкамлаш ишида халқимиз учун яна бир омил бўлади. Бу мукофот Мозамбик Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқи бутун дунёда тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш манфаатларини кўзлаб, ўз ўрталаридаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини доимо кенгайтиришга муттасил интилаётганликларидан далолат беради.

Катта раҳмат, ўртоқ Леонид Ильич Брежнев!

Совет Иттифоқи барча коммунистларига катта раҳмат!

Совет халқига катта раҳмат!

Бутун инсониятнинг тараққийпарвар кучларига катта раҳмат!

* * *

Совет ва Мозамбик партия ҳамда давлат арбоблари С. Машелни мукофот билан самимий муборакбод этдилар ва Мозамбик Халқ Республикаси фаровонлиги йўлида, мустамлакачиликка қарши, тинчлик ишини мустаҳкамлаш йўлидаги курашда унинг самарали ишлашини тиладилар.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ—ХАСКОВО

ДЎСТЛАРДАН ТАЖРИБА ЎРГАНИШ УЧУН

Кеча Тошкентга Болгария Халқ Республикаси Хасково округи озиқ-овқат саноати мутахассисларининг делегацияси келди.

Делегация составида қандолат фабрикасининг директори Мария Марковская, нон ишлаб чиқариш бўйича бош мутахассис Тонка Димитрова ва сут комбинати ишлаб чиқариш бўлимининг бошлиғи Димитр Марчев ўртоқлар бор.

Меҳмонларимиз бир ҳафта давомида «Тошкентмолоко», «Лаззат» ишлаб чиқариш бирлашмалари, булка-кондитер комбинати, «Ўртоқ» фабрикаси ва нон ёпадиган корхоналарнинг иши билан танишадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Юқори малакали врачлар тайёрлаш, республикада медицина фанини ривожлантириш соҳасидаги катта хизматлари учун ва ташкил этилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан **Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари

Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1980 йил, 19 ноябрь.

ТЎҚҚИЗИНЧИ ЭНЕРГЕТИКА БЛОКИ ИШГА ТУШИРИЛДИ

ШИРИН, Сирдарё области. 19 ноябрь. (ЎзТАГ мухбири). Ўрта Осиёдаги энг йирик буғ электростанцияси — Сирдарё ГРЭСида бугун байрам: 300 минг киловатт қувватли тўққизинчи энергетика блоки ишга туширилди.

Бу энергетика блоки «ишчилар эстафетаси» туфайли муддатидан қарийб бир йил илгари ток берди. Бу эстафетада мамлакатнинг кўпгина ишлаб чиқариш коллективлари иштирок этмоқда. Ленинград машинасозлари турбогенераторни муддатидан барвақт тайёрлаб, етказиб бердилар. Таганрог қозонлар, Запорожье қудратли куч трансформаторлари, Новосибирск йиғма темир-бетон ва металл конструкциялар жўнатган эди. «СирдарьяГРЭСстрой» бошқармасининг ва ёрдамчи пудрат ташкилотларининг коллективлари эстафетанинг сўнгги маррасида турибдилар. Улар машина-ускуналарни монтаж қилишнинг жадал методларини қўлладилар — барча деталлар алоҳида майдончаларда йирик узеллар тарзида йиғилиб, сўнгра белгиланган жойга ўрнатилади. Ана шу усул туфайли кўплаб иш соатлари ва кунлари тежалди.

Сирдарё ГРЭСи қурувчилари ва монтажчилари, энергетиклари бугун тўққизинчи блокнинг ишга туширилишига бағишланган митингга тўпландилар. Митингни Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари В. А. Хайдуров очди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин митингда нутқ сўзлаб, қурувчилар ва монтажчиларни меҳнатда эришилган катта ғалаба билан самимий қутлади ва уларга съезд олди вахтасида янгидан янги муваффақиятлар тилади.

Митинг қатнашчилари КПСС XXVI съездини ва Ўзбекистон Компартияси XX съездини муносиб кутиб олишга, эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлашга ва кўпайтиришга аҳду паймон қилганликларини изҳор этдилар. Фойдаланувчилар энергетика блокини лойиҳада белгиланган қувватига муддатидан аввал етказиш ниятидадир. Бу эса қўшимча равишда бир неча ўн миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилиш имконини беради. Қурувчилар ва монтажчилар юксак маррани белгиладилар. Улар сўнгги, ўнинчи энергетика блокини ҳам муддатидан илгари — КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача ишга туширишга қарор қилдилар. Шундан кейин улкан нурхонанинг қуввати лойиҳада белгиланган даражага етади — уч миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилинадиган бўлади.

Митингда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев иштирок этди.

БЕШ ЙИЛДА—ОЛТИ ЙИЛЛИК ПЛАН

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ҒАЛАБАСИ

Коммунистик районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Политотдел» колхози аъзолари ажойиб меҳнат ғалабаларини қўлга киритдилар. Улар 1980 йил ва умуман ўнинчи беш йиллик план ҳамда мажбуриятларини анча ошириб бажаришди. Беш йилликда давлат қабул пунктларига 41 минг 180 тонна, планда белгиланганидан 5662 тонна кўп пахта етказиб берилди. Давлатга каноп пояси, дон, мева, пилла, гўшт, сут, тухум сотиш план ва мажбуриятлари ҳам ошириб адо этилди.

Колхоз меҳнаткашлари якунловчи йилда айниқса катта ютуқларга эришдилар. Давлатга 8800 тонна, планда белгиланганидан 1560 тонна кўп пахта, 33 минг 247 тонна, планда белгиланганидан 7497 тонна кўп каноп пояси, 1688 тонна, пландагидан 758 тонна ортиқ ғалла, 690 тонна, планда белгиланганидан 270 тонна кўп мева, 300 тонна, планда белгиланганидан 55 тонна кўп гўшт, 45,8 тонна, пландагидан 7,6 тонна кўп пилла, 1 миллион дона, пландагидан 395 минг дона кўп тухум сотилди. Ҳар гектар майдондан 44 центнердан пахта, 246 центнердан каноп пояси, 80 центнердан гибрид маккажўхори уруғлиги, 996 центнердан маккажўхори кўкпояси, 220 центнердан беда пичани олинди.

Йил охиригача ҳар бош сигирдан 4750 килограммдан сут соғиб олинади. Гўштга топширилган қорамолларнинг ўртача тирик вазни 450 килограммни ташкил этди. Чорвадорлар бу йил давлатга 3600 тонна, планда белгиланганидан 800 тонна кўп сут сотадилар.

Хўжаликда ҳар юз гектар ҳайдаладиган майдон ҳисобига 919 центнердан сут ва 80 центнердан гўшт олинмоқда.

Хўжалик меҳнаткашлари ўнинчи беш йиллик мобайнида давлатга 60,6 миллион сўмлик қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотдилар. Бу пландагидан 10 миллион сўмлик зиёддир. Бошқача қилиб айтганда беш йиллик мобайнида давлатга олти йиллик план миқдорида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотилди.

Ўнинчи беш йилликда социал ривожлантириш соҳасида ҳам катта ишлар амалга оширилди. Хўжалик ҳамда колхозчилар маблағлари ҳисобига 300 та турар-жой қурилди. Беш йиллик давомида йирик теплица комбинати, автотрактор парки, 5 та чорвачилик биноси ва бошқа объектлар қурилди. Бу даврда капитал қурилишга 11,6 миллион сўмлик маблағ сарфланди.

Янги беш йилликда колхоз меҳнаткашлари иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг кенг программасини амалга оширадилар. КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми талаблари асосида колхозда озиқ-овқат, бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга ва социал ривожлантиришни янада равнақ топтиришга алоҳида эътибор берилади.

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТИШДИ

МХР партия давлат делегациясига бош бўлиб расмий дўстлик визити билан СССРга келган ФРЕЛИМО партиясининг Раиси, Мозамбик Халқ Республикаси Президенти Самора Мойзес Машел 19 ноябрда Москвадан Фрунзега жўнаб кетди.

Аэродромда С. Машелни, делегациянинг бошқа аъзоларини КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громыко, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ХЎЖАЛИК ВА СИЁСИЙ ИШЛАР БИРЛИГИ УЧУН

БОШЛАНҒИЧ партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари тугаб, район ва шаҳар партия конференциялари бошланмоқда. Ҳисобот-сайлов кампанияси юксак ташкилий ва ғоявий-сиёсий даражада ўтмоқда. Йиғилишлар партия сафларининг монолит бирлигини, партия ва халқнинг жипслигини, партия ички ва ташқи сиёсати кенг омма томонидан қизғин қўллаб-қувватланаётганлигини яна бир бор намойиш этмоқда. Сўзга чиққан коммунистлар КПСС XXV съезди қарорларини қандай бажараётганликлари ҳақида партия ташкилотлари олдида ҳисоб бердилар, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш, ўнинчи беш йилликни зафарли якунлашга кўмаклашувчи конкрет таклифларни ўртага ташладилар.

КПСС XXVI съездига тайёргарлик муносабати билан коммунистлар, барча меҳнаткашларнинг ижодий куч-ғайрати яна ҳам жўш урган бир пайтда пойтахтимиздаги Собир Раҳимов район партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда район коммунистлари ва барча меҳнаткашларининг ўнинчи беш йилликнинг сўнгги икки йили давомида сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётда қўлга киритган ютуқларига якун ясалди, яқин келажакда бажарилиши лозим бўлган вазифалар белгилаб олинди. Қуйида конференция иши тўғрисидаги ҳисоботни эълон қилмоқдамиз.

ТОШКЕНТ Давлат университетининг маданият саройи эрта тонгданоқ делегатлар билан гавжумлашиб борди. Делегатлар фойе бўйлаб қўйилган стендлар, диаграммалар ва фотомонтажларни зўр қизиқиш билан кўздан кечирдилар. Уларда район меҳнаткашларининг ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан бошланган мусобақада эришаётган ютуқлари ўз ифодасини топган эди. Диаграммаларнинг бир қисми районнинг ўн биринчи беш йилликдаги истиқболидан ҳикоя қилади.

Конференциянинг бошланишига ҳали вақт бор. Кўксилари орден ва медалларга тўла делегатлар фойени тўлдириб ўзаро суҳбат қурмоқдалар. Суҳбат мавзуи яқинда бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишлари якунларига, ташкилий тарбиявий, оммавий-сиёсий ишларни янада такомиллаштиришдаги вазифаларга келиб тақалади.

Бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари коммунистларнинг юксак активлигида ўтди. Ҳисобот докладларини муҳокама қилишда 3 мингдан ортиқ коммунист қатнашди. Сўзга чиққан кишилар хўжалик ва сиёсий ишларни янада яхшилашга ёрдам берувчи конкрет таклифларни ўртага ташладилар. Район партия конференциясига қилинадиган ҳисобот докладини тайёрлаш пайтида коммунистлар билдирган мана шу фикр ва мулоҳазалар тўла ҳисобга олинди.

Район партия конференциясига тайёргарлик анча олдин бошланди. Бюро мажлисларидан бирида бюро, райком аъзолари ва активларидан иборат махсус комиссиялар тузилди. Улар ҳисобот докладини тайёрлаш билан машғул бўлдилар. Комиссия аъзолари бевосита корхоналарда бўлиб, партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов якунларини анализ қилдилар, умумлаштирдилар. Улар ишлаб чиққан тавсиялар ҳисобот доклади ва конференция қарори учун асос қилиб олинди.

Конференцияга тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги масала бюро мажлисларида, бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинарларида, район партия комитети пленумида бир неча бор муҳокама қилинди. Докладнинг биринчи вариантини муҳокама қилиш вақтида билдирилган таклифлар тўла ҳисобга олинди. КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь ва октябрь Пленумлари қарорларида олға сурилган вазифаларга асосий эътибор қаратилди. Ўн биринчи беш йилликка мустаҳкам замин яратиш бўйича кўрилаётган тадбирлар кўламини янада кенгайтириш зарурлиги уқтирилди.

Район партия ташкилотининг ҳисобот давридаги бутун фаолияти меҳнаткашларни КПСС XXV съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларини бажаришга, иш самарадорлиги ва сифатини оширишга, янги қувватлардан унумли фойдаланишга, кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтиришга сафарбар этишга қаратилди. Район партия комитети пленуми ва актив йиғилишларида, бюро мажлисларида бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини оширишга ёрдам берувчи масалалар мунтазам муҳокама қилиб борилди. Асосий эътибор кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишга, қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлашга, топширилган иш учун кишиларда масъулият ҳиссини оширишга қаратилди.

Кейинги пайтларда район партия комитетининг масъул ходимлари ва активлари бевосита меҳнат коллективларида бўлиб, омма билан учрашувлар ўтказдилар. Улар жойларда бўлганларида кўпчиликни қизиқтирган саволларга конкрет жавоблар бердилар, бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатдилар. Бунинг натижасида корхоналарда сифатни комплекс бошқариш системасини жорий этиш тезлашди, ташкилий-сиёсий, техник ва социал масалалар бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишига эътибор кучайди. Пировардида барча соҳаларни — ҳам хўжалик, ҳам сиёсий вазифаларни комплекс ҳал этиш имкони яратилди.

Район партия комитетининг биринчи секретари З. Н. Абдураҳимовнинг конференцияда қилган ҳисобот докладида район партия ташкилоти кўраётган тадбирлар самараси алоҳида тилга олинди. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида саноат корхоналарида амалга оширилган ташкилий-техникавий тадбирлар 1 миллион 410 минг сўмлик иқтисодий самара берди. Завод ва фабрикаларда меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга имкон берувчи 69 та механизациялашган поток линия монтаж қилинди. 100 та янги ускуна ўрнатилди. Техникани тараққий эттиришда рационализаторлар ва ихтирочилар алоҳида ҳисса қўшмоқдалар. Улардан тушган таклифларнинг 6 минг 570 таси ҳозир ишлаб чиқаришда 11 миллион сўмлик фойда бераяпти.

Техникани тараққий эттириш, ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва механизациялаштириш туфайли меҳнат унумдорлиги 34,8 процент ошди. Маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми эса 77 миллион сўмликкка кўпайди.

Умуман, район саноати маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш беш йиллик планини муддатидан анча олдин бажариб қўйди. Фақатгина ҳисобот даврида

СОБИР РАҲИМОВ РАЙОН ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИДАН

янгидан 736 хил машина, агрегат ва прибор ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Маҳсулот сифатини оширишга эътибор яна ҳам кучайди. Бу масала район партия комитети бюро мажлисларида, семинарларда, илмий-амалий конференцияларда мунтазам муҳокама қилиб келинмоқда. Ҳозир ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 94 хили давлат Сифат белгиси билан чиқарилмоқда. Кейинги пайтда Сифат белгиси олган маҳсулотлар ишлаб чиқариш йигирма марта кўпайди.

Докладда ютуқлар билан бирга йўл қўйилаётган камчиликлар ҳам тилга олинди. «Ташмрамор» бирлашмаси, дурадгорлик буюмлари заводи, «Промстройматериали» трестининг ёғочни қайта ишлаш комбинати каби корхоналарда ҳамон қолоқлик сезилмоқда. Улар ишлаб чиқариш суръатини ошириш ва меҳнат унумдорлигини ўстириш бўйича беш йиллик топшириқларини бажара олмаяптилар. Бошланғич партия ташкилотлари цех ва участкаларни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш, илғор технологияни жорий этиш устида қайғурмаяпти. Шундай аҳволни ремонт-экскаватор, тажриба-механика заводларида, «Металлообработка» бирлашмасида ҳам кўриш мумкин. Район корхоналарида меҳнат интизомининг бузилиши ва иш вақтининг бекорга йўқотилиши натижасида 1,5 миллион сўмлик маҳсулот кам ишлаб чиқарилди.

Район партия комитети қолоқларни илғорлар даражасига етказиб олиш устида маълум ишларни қилмоқда. Район партия комитети бюросида қолоқ корхоналар раҳбарларининг ҳисоботлари эшитилмоқда, тадбирлар белгиланмоқда. Лекин тадбирларнинг бажарилиши назорат қилинмаяпти.

Ўн биринчи беш йилликда район партия ташкилоти олдида яна ҳам улкан вазифалар турибди. Саноат ишлаб чиқаришида 40 процент ўсишга эришиш керак. Бу ўсишнинг 95 процентига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришмоқ лозим. Айни пайтда маҳсулотларнинг 32 процентини давлат Сифат белгиси билан тайёрлаш кўзда тутилган. «Миконд» чинни буюмлари заводи қувватини икки марта ошириш мўлжалланмоқда. Бу мақсадларга эришмоқ учун район партия комитети ва бошланғич партия ташкилотларининг хўжаликка раҳбарлик услубини янада такомиллаштириш талаб этилади. Омма орасида олиб борилаётган ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, шу асосда халқ хўжалигининг барча тармоқларини комплекс ривожлантириш лозим.

Конфернцияда капитал қурилиш кўлами тобора кенгайиб бораётганлиги зўр қониқиш билан тилга олинди. Беш йилликнинг ўтган даври мобайнида 130 миллион сўмликдан кўпроқ капитал маблағ ўзлаштирилди. Бу маблағ эвазига «Миконд», «Компрессор» заводлари, «Ташмрамор» бирлашмасида янги қувватлар ишга туширилди, меҳнаткашларга 290 минг квадрат метр уй-жой қуриб берилди. Қурилиш сифати яхшиланиб, таннархи арзонлашди.

Лекин уй-жой қурилиши сифати ҳамон талаблар даражасида эмас. КПСС Марказий Комитети октябрь Пленуми қарорларида бу соҳадаги ишларни тубдан яхшилаш зарурлиги уқтирилди. Бундан ташқари ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида фойдаланишга топшириш устида ҳам алоҳида қайғуриш керак.

Докладчи ҳам, музокарада қатнашган делегатлар ҳам хўжалик ва сиёсий ишлар бирлигини таъминлаш зарурлигини алоҳида тилга олдилар. Район партия ташкилоти КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, бу соҳада муҳим ютуқларни қўлга киритди. Кейинги йилларда партия маорифи ва иқтисодий таълим системасида билим олаётган коммунистлар ва партиясиз активлар сони анча ошди. Бу йилги ўқув йилида 19 мингга яқин коммунист ва партиясиз актив сиёсий маориф шоҳобчаларида ўз билим ва малакасини ошираяпти. Иқтисодий таълим мактаблари машғулотларига эса 24 минг тингловчи жалб этилди. «Компрессор», «Миконд» заводлари, 1-автокомбинат партия ташкилотлари меҳнаткашларни сиёсий ва иқтисодий билимлар билан қуроллантиришда бой тажриба тўплаганлар.

Партия маорифи системасида ҳозир 1420 пропагандист машғулотлар олиб бормоқда. Район партия комитети пропагандистларнинг маҳоратини ошириш мақсадида махсус семинар ташкил этган. Бундан ташқари раҳбар кадрлар ўқувига ҳам алоҳида эътибор берилияпти. Район партия комитети ҳузурида тўққизта доимий назарий семинар ташкил қилинган. Ўтган ўқув йилларида бу семинарларда 3200 дан ортиқ раҳбар ходим ва актив ўз ғоявий-сиёсий билимини оширди. Районда оммавий-сиёсий ишлар ҳам намунали олиб боридяпти. 1760 сиёсий ахборотчи, 3460 агитатор омма орасида қизиқарли суҳбатлар билан чиқмоқда. Улар партия қарорларини ҳар бир ишчи онги ва қалбига етказмоқдалар.

Конференцияда оммавий-сиёсий ишларни ташкил қилишда йўл қўйилаётган баъзи бир нуқсонлар ҳам тилга олиб ўтилди. Район территориясида кўплаб олий ва ўрта махсус ўқув юртлари жойлашган. Ёшлар тарбиясини яхшилаш, халқ хўжалиги учун муносиб кадрлар етказиб бериш ўқув юртлари бошланғич партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Лекин ҳозирча студентлар тарбияси талаб даражасида эмас. Улар орасида олиб борилаётган тарбиявий иш формаларини такомиллаштириш керак.

Айрим партия ташкилотлари раҳбар кадрларнинг ўқувига эътиборсизлик билан қарамоқдалар. Марксизм-ленинизм университети тингловчиларида активлик сезилмайди. «Узкультстрой» ремонт-қурилиш бошқармаси бошлиғи У. Умаров, 127 автокорхона бош инженери И. Эмдин, «Узбексвязьстрой» тресги бошқарувчиси С. Буравский эса университет машғулотларига қатнашмай қўйдилар.

Оммавий-сиёсий ишларни талаб даражасида ташкил этишда, коммунистларни ғоявий жиҳатдан чиниқтиришда бошланғич партия ташкилотлари жанговарлигини бутун чоралар билан ошириш керак. Бошланғич партия ташкилоти партиянинг асосидир. Ҳозир районда 173 бошланғич, 204 та цех партия ташкилоти ва 194 та партия группаси фаолият кўрсатаяпти.

Қуйи партия ячейкалари жанговарлигини ошириш район партия ташкилотининг диққат-марказида турибди. Кейинги йилларда бошланғич партия ташкилотларининг хўжаликка ва сиёсий-тарбиявий ишларга раҳбарлик услублари анча такомиллашди. Чинни буюмлари заводи, 1-автокомбинат партия ташкилотлари меҳнаткашларни ўнинчи беш йиллик топшириқларини бажаришга сафарбар этиш бўйича кўп иш қилдилар. Лекин айрим корхоналар партия ташкилотлари ишида ҳамон нуқсонлар учраб турибди. «Узбеккоопстроймонтаж» тресги партия ташкилоти партия сафларини ўстиришда шошма-шошарликка йўл қўймоқда. Кўн буюмлари фабрикасида эса партия йиғилишларини ўтказиш муддатларига риоя қилинмайди.

Конференцияда сўзга чиққан делегатлар ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни намунали йўлга қўйишга қаратилган конкрет таклифларни ўртага ташладилар.

— Бригадамиз ўн тўрт кишидан иборат, — деди 127-автокорхона ҳайдовчилар бригадири коммунистик меҳнат зарбдори Г. В. Мезников. — Биз ленинградликларнинг ўзаро шартнома тузиш асосида меҳнат қилиш усулига ўтганмиз. Бу яхши самара бермоқда. Шумилов станцияси коллективи билан тузилган шартнома юкларни ўз вақтида ташиб олишга имкон яратяпти. Коллективимиз бригада пудрати асосида ишлаб беш йиллик планни апрель ойидаёқ бажариб қўйди.

Лекин меҳнат унумдорлигини оширишга тўсқинлик қилаётган сабаблар ҳам йўқ эмас. Биз район партия ташкилотидан Шумилов станциясида юкларни узлуксиз тушириб олиш ва машиналарга юклашни тезлаштиришда ёрдам кўрсатишни сўраймиз.

Ўзбекистон кардиология илмий-тадқиқот институтининг директори Р. А. Каценович ҳам қатор қимматли фикр-мулоҳазаларни билдирди. Жумладан, янги қурилган Тошкент медицина институти клиникаларига қатнайдиган транспорт воситаларини кўпайтиришни, районда поликлиникалар қурилишини янада жадаллаштиришни таклиф қилди.

Тошкент агрегат заводи директори В. Р. Бойжонов эса корхонани реконструкция қилиш вақти келганлигини алоҳида таъкидлади.

— Маҳа ўн олти йилдирки, реконструкция тўғрисида гап бўлади, — деди у. — лекин иш бошланмайди. Корхонани кенгайтириш давримиз тақозосидир. Чунки, завод кўпгина қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарига зарур деталларни тайёрлаб беради. Бизнинг маҳсулотимизга талаб ошиб бораётир. Шунингдек, ишчиларимизнинг турар-жой шароитларини яхшилаб беришда ҳам район партия ташкилотининг конкрет ёрдами зарур.

Тошкент чинни заводининг формаловчиси Ҳ. Илимова, Тошкент зонал тажриба лойиҳалаш илмий-тадқиқот институтининг директори Х. А. Асомов, Тошкент Давлат университети партия комитетининг секретари У. У. Ўрозаев ва бошқалар ҳам ўнинчи беш йилликнинг тугалловчи йилида ўз коллективлари эришаётган ютуқлардан гапирдилар, ҳал қилиниши лозим бўлган долзарб масалалар устида муфассал тўхталиб ўтдилар.

Конференцияда Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров нутқ сўзлади.

Конференция ишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети инспектори С. Р. Ризаев иштирок этдилар.

Конференцияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарор қабул қилинди. Район партия комитети, район партия ташкилоти ревизия комиссиясининг янги состави, Тошкент шаҳар ва Тошкент область партия конференцияларига делегатлар сайланди.

* * *

Район партия комитетининг бўлиб ўтган ташкилий пленумида **З. Н. Абдураҳимов** Собир Раҳимов район партия комитетининг биринчи секретари, **В. И. Мурашов** район партия комитетининг иккинчи секретари, **Н. И. Иброҳимова** район партия комитетининг секретари қилиб сайландилар.

Ж. НОСИРОВ,
А. АБДУЛЛАЕВ.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасидаги ҳисоблаш маркази ходимлари мураккаб электрон машиналарнинг бир маромда ишлашини таъминлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Ушбу суратда ҳисоблаш марказининг илғор сменаси бошлиғи Ҳумайра Юсуповани иш устида кўриб турибсиз.

М. Нуриддинов фотоси.

Пропагандистлар ўқуви

ОБЛАСТЬ партия комитети сиёсий маориф уйида марксча-ленинча фалсафа, иқтисодий таълим системасида ўтиладиган «Техника прогресси проблемалари» курси пропагандистларининг бир ҳафталик ўқуви бўлиб ўтди.

Машғулотларда рус тили ва адабиёти институти илмий коммунизм кафедрасининг мудири, тарих фанлари доктори, профессор Ч. А. Абутолипов «Ленинчи Коммунистик партия — давримизнинг ақл идроки, шон-шарафи ва виждонидир», Тошкент Давлат университети малака ошириш институти фалсафа кафедрасининг доценти, фалсафа фанлари кандидати Г. Ф. Бицон «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарори — меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг кенг программаси», Тошкент халқ хўжалиги институтининг проректори, иқтисод фанлари доктори, профессор Э. А. Акромов «КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленуми қарорлари — жанговар программа» мавзуларида доклад қилдилар.

Партия ички ва ташқи сиёсати, экономика ва идеология соҳасидаги фаолияти масалаларига доир лекцияларни пойтахт олий ўқув юртларининг ўқитувчилари, илмий-тадқиқот институтларининг олимлари, область партия комитетининг масъул ходимлари ўқидилар.

Марксча-ленинча фалсафа пропагандистлари секция машғулотларида диалектиканинг актуал масалалари, билиш назарияси ва уни В. И. Лениннинг «Материализм ва эмпириокритицизм» асарида янада ривожлантирилиши, нотиқлик маҳоратига доир лекцияларни тингладилар. Лекцияларни фалсафа фанлари докторлари, профессорлар Т. Туленов, С. Я. Свирский ва бошқалар ўқидилар.

Пропагандистлар фан-техника революцияси ва унинг коммунистик қурилишдаги роли, фан-техника тараққиётининг ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга таъсири, СССРнинг халқаро иқтисодий ва илмий-техник ҳамкорлиги ва бошқа масалаларга оид лекцияларни эшитдилар.

Ўқув давомида «Партия ўқуви ва иқтисодий таълим самарадорлигини оширишнинг баъзи масалалари» темаси бўйича семинар ўтказилди.

Ш. ТУЛАГАНОВ,
область партия комитети сиёсий маориф уйининг консультанти.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

АНТИҚА «ИХТИРОЧИ»ЛАР

Газетанинг 3 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетонда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлигига қарашли аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш комбинати автогаражидаги жиддий нуқсонлар фош этилган эди. Автогаражда давлат машиналарига турли ўзгартишлар киритиб, ўз шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётган, машиналарни гаражда эмас, уйда сақлайдиган учар киракашлар маконига айланиб қолганлиги аниқ фактлар билан танқид қилинган эди.

Ушбу фельетон юзасидан редакция Калинин район партия комитетидан ҳамда область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасидан жавоб олди.

Ўзбекистон КП Калинин район комитетининг биринчи секретари Р. Қамбаров юборган жавобда қуйидагилар айтилади:

«Антиқа «ихтирочи»лар» фельетони район партия комитети тузган комиссия томонидан текширилди. Текширишда фельетонда келтирилган фактлар тўла тасдиқланди. Текшириш натижалари район халқ контроли комитетида муҳокама қилинди.

Юк ташийдиган автомобиллар иши устидан назоратни бўшаштириб юборгани учун аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш колхозлараро комбинатининг бошлиғи В. М. Шаповниковга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинган.

Область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи А. Раҳмоновдан олинган жавобда аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш колхозлараро комбинатида автотранспорт воситаларидан фойдаланишнинг аҳволи ишлаб чиқариш бошқармаси ҳамда область халқ контроли комитетида муҳокама қилинганлиги айтилади.

Мунтазам равишда юк ташиш планларини барбод қилганликлари, автотранспорт воситаларидан фойдаланиш коэффициентларининг бажарилишини таъминламаганликлари, автогараж ишини қониқарли ташкил қила олмаганликлари, ҳисоб-китоб ишларида турли чалкашликларга йўл қўйганликлари учун корхона директори Р. Иномов ҳамда бош инженер С. Криворучко ўртоқлар ўз вазифаларидан четлаштирилганлар.

Шунингдек, «Антиқа «ихтирочи»лар» фельетони аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш колхозлараро комбинати коллективи ўртасида ҳам муҳокама қилинган. Йўл қўйилган камчиликларни тузатиш юзасидан тегишли тадбирлар ишлаб чиқилган.

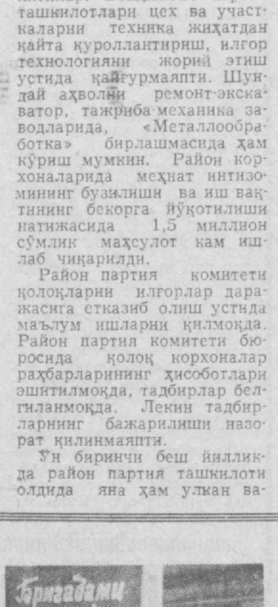

ПОЛИНА Таманенко ва Карима Тиллаева пойтахтдаги 2-пойафзал фабрикасининг илғор ишчилари. Улар планларни ортиғи билан бажариб, фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқдалар.

И. Глауберзон фотоси.

ОБЪЕКТЛАР МУДДАТИДА ИШГА ТУШИРИЛСИН

КПСС XXVI съезди шарафига зиммадаги социалистик мажбуриятларни бажариш учун мусобақалашаётган қурилиш ва монтаж коллективлари буюртмачи корхона ва ташкилотлар коллективлари билан биргаликда шу йилнинг ўн ойида 80 процент асосий фондларни ишга туширдилар. Турар-жойлар эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 30 процент кўп фойдаланишга топширилди.

Саноатда ва қишлоқ хўжалигида муҳим ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилиб, маҳсулот, бера бошлади.

КПСС XXV съездида таъкидланган — тез, тежамли ва замонавий техника асосида қуриш шиори капитал қурилишда областдаги кўпчилик қурилиш ташкилотларининг иш нормаси бўлиб қолаяпти. Бу йил қатор муҳим объектлар муддатидан илгари ва юқори сифат билан қуриб битказилди. Партия ташкилотларининг, қурувчилар, монтажчилар ва эксплуатациячилар коллективларининг аниқ мақсадга йўналтирилган ишлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Олмалиқ химия заводи иккинчи навбатининг қурилиши ва реконструкцияси муваффақиятли тугалланганлиги муносабати билан юборган табрикномасида юқори баҳоланди. Табрикдаги илҳомбахш, илиқ гаплар қурувчиларнинг меҳнат жўшқинлигини ошириб юборди.

Кўпчилик коллективлар зиммаларидаги социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришяпти.

Асосий қурилиш ва монтаж трестлари бўйича пудрат ишлари планининг бажарилиши қуйидагича:

Биринчи устун — январь—октябрда планнинг бажарилиши, иккинчи устун — 1980 йил январь — октябрида 1979 йил январь — октябрига нисбатан процент ҳисобида.

Алмаликсвинецстрой	107	102
Узбекшахтострой	103	97
Узбекметаллургстрой	102	102
160-қурилиш тресги	136	75
6-қурилиш тресги	86	97
Алмаликградострой (товар маҳсулоти)	101	—
23-қурилиш тресги	105	100
Ташоблсельстрой	101	98
Ташкентводстрой	101	98
Паркентводстрой	104	102
Ташоблмелиоводстрой	101	99
Промжилводстрой	86	107
Ташоблколхозстрой	103	106
Спецсельхозмонтаж	101	105

Шу билан бир қаторда айрим қурилиш бўлинмалари, буюртмачи корхона ва ташкилотлар ишида жиддий камчилик ва нуқсонлар мавжуд, булар эса капитал қурилиш бўйича асосий кўрсаткичлар планининг бажарилишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Областдаги айрим трестлар пудрат ишлари планининг қониқарсиз аҳволда эканлиги Ўзбекистон ССР Қурилиш, Монтаж ва махсус қурилиш ишлари, Қишлоқ қурилиши, Мелиорация ва сув хўжалиги министрликлари ўзларининг бўлинмаларига моддий-техника таъминоти масалаларини ҳал қилиш бўйича кам ёрдам кўрсатаётганлиги туфайли содир бўлаяпти. Тўртинчи кварталда ишга тушириладиган қатор объектлар, шу жумладан ишлаб чиқариш объектлари, мактаблар, болалар муассасалари, ҳунар-техника билим юртлари ҳанузгача йиғма темир-бетон ва ёғоч конструкциялари билан тўла комплектланмаган, ишчи кучи етишмаслиги сезиляпти.

Олмалиқ кон-металлургия комбинати, Ўзбекистон металлургия заводи, Ғазалкент ГЭСи ва «Сантехлит» заводидаги ишга тушириладиган объектларда аҳвол ҳамон яхшиланмаяпти. Бу жойлардаги нуқсонлар буюртмачи етказиб бериши лозим бўлган ускуналар ва махсус материалларнинг комплект эмаслиги туфайли вужудга келмоқда. Бу корхоналар раҳбарлари яқин кунлар ичида монтаж учун керакли ускуналар ва махсус материалларни етказиб бериш учун, ишга тушириш, созлаш ишларини ўз вақтида ташкил этиш учун тезлик билан зарур чораларни кўришлари керак.

Мўлжалланган объектларни фойдаланишга топширишни тезлаштириш бўйича қурувчилар ҳам барча имкониятларни сафарбар этмаяптилар. Кўпчилик объектларда қурилиш тайёргарлиги ҳамон паст даражада, ёмон комплектация туфайли қўшма графиклар бузиляпти. Сув хўжалиги объектлари қурилишида ҳам зарур тадбирлар кўрилмаяпти. Жумладан, Паркент канали ва Оҳангарон дарёсининг Отчи ўпирилиш зонасидан айланма канали қурилишларида катта оқсаш рўй бераяпти. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ташкилотлари 1980 йилда юқорида айтилган объектларни фойдаланишга топширишни таъминлаш учун зарур чораларни кўришлари керак.

Йил охиригача қолган даврда умуман область бўйича йиллик программанинг 40 процентн миқдорида асосий фондларни ишга тушириш, 350 минг квадрат метр турар-жой, 4450 ўринли мактабгача болалар муассасалари, 940 ўринли касалхона ва 750 қабулга мўлжалланган поликлиникани фойдаланишга топшириш керак.

Ҳозир ишга тушириладиган объектларда энг масъулиятли давр бошланди. Шунинг учун қурилиш ва монтаж ташкилотлари жойларда яна бир марта куч ва воситаларни кўриб чиқишлари, уларни асосан ишга тушириладиган объектларга жамлашлари даркор.

Шаҳар, район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари қурилишда ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтиришлари, 1980 йил ва умуман беш йиллик планини бажариш учун социалистик мусобақага раҳбарлик қилишлари, қурувчилар коллективларини уларнинг олдида турган масъулиятли вазифаларни бажаришга сафарбар этишлари, бунинг учун эса илғор тажрибадан фойдаланиб, бригада пудратини кенг жорий этишлари керак. Капитал қурилишга раҳбарлик бўйича шаҳар ва районлар штаблари хўжалик раҳбарларига қурувчилар учун юқори унумли шароитларни ташкил этиб беришда кўпроқ ёрдам кўрсатишлари зарур. Асосий эътиборни қурилишларда умумий овқатланиш, савдо, маиший ва транспорт хизмати кўрсатишни яхшилашга қаратиш керак.

Қурилишларнинг бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг вазифаси — планлаштирилган объектларни фойдаланишга топширишни таъминлаш учун барча резервларни ишга солишдир. Мана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал этгандагина қурувчилар КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оладилар, ўн биринчи беш йиллик иши учун яхши асос тайёрлайдилар.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

САЛОМАТЛИК МАЪРИФАТХОНАСИ

ШОНЛИ ЙЎЛ

Совет Шарқида тиббиёт илмининг биринчи шамчироғи сифатида нур таратган Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти ташкил этилганига 60 йил тўлди. Унинг таржимаи ҳоли унутилмас ва ҳаяжонли воқеаларга бой. 1919 йилнинг августида Тошкент шаҳрида Туркистон республикаси ва ҳукуматининг ташаббуси билан, шунингдек халқ Соғлиқни сақлаш комиссарлиги иштирокида олий медицина мактаби таъсис этилди. Г. Н. Броверман, Я. А. Ротенберг, А. С. Гнедовский сингари йирик олимлар унда талабаларга билим бера бошладилар. Кейинчалик 1920 йилнинг 7 сентябрида В. И. Ленин даҳоси билан Тошкентда вужудга келган университет қошида ҳам медицина факультети фаолият кўрсата бошлади. Уни бунёд этишда Москва Давлат университетининг машҳур олимларидан А. В. Мартинов, А. И. Абрикосов, Л. А. Тарасевичлар жонбозлик кўрсатдилар.

Ильич дорилфунунининг ташкилий комитети факультет учун профессорлар, ўқитувчилар танлаш, аппаратуралар, ўқув қуроллари, қўлланмалар, илмий кутубхоналар сотиб олиш юзасидан катта ишлар қилди. Москвадан биринчи фан поезди билан келган П. П. Ситковский медицина факультетига декан қилиб тайинланди. А. Н. Крюков, М. А. Захарченко, П. П. Рождественский, Е. М. Шляхтин, В. В. Васильевский, И. И. Маркелов, Н. С. Перешивкин, Г. А. Ильин каби профессорлар эса талабаларга медицинанинг турли соҳаларидан билим бера бошладилар. Ўша йилнинг май ойида факультет педагоглари билан Тошкент олий медицина мактаби ўқитувчиларининг тантанали учрашуви бўлиб ўтди ва улар ижодий иш юзасидан бирлашдилар. Туркистон республикаси халқ комиссарлар Советининг махсус қарори билан собиқ кадетлар корпусидаги бинолар комплекси ва ўша территорияда жойлашган Полторацкий номли касалхона 1920 йилнинг 11 майидан бошлаб медицина факультети ихтиёрига берилди.

Факультет ўқув базаси йилдан-йилга мустаҳкамланиб бораверди. Республика ҳукумати 1922 йилнинг ўзидаёқ медицина факультети эҳтиёжи учун олтин ҳисобида 65 минг сўм ажратиб берди. Бундан ташқари ўқув даргоҳини яна йирик мутахассислар ҳисобига мустаҳкамлади. Н. И. Рогоза, А. Н. Мурзин, И. Н. Осиновский, Л. В. Ошанин, М. С. Астров, Д. А. Введенский каби олимлар факультет педагоглари сафига келиб қўшилдилар.

Орадан ҳеч қанча ўтмай факультет ўқитиш, даволаш, илмий тадқиқот ва Ўрта Осиё республикалари аҳолисини медицина назоратидан ўтказиш ишларини кучайтириб юборди. Энг муҳими, олимлар ўша вақтда кенг тарқалган безгак, тиф ва бошқа оғир касалликларга қарши кескин курашдилар.

Медицина факультетининг ҳаётида 1931 йил катта ўзгариш ясади. Республика ҳукуматининг қарорига биноан факультет базасида Ўрта Осиё медицина институти ташкил этилди ва Ўзбекистон ССР халқ соғлиқни сақлаш комиссарлиги ихтиёрига берилди. Институт директори қилиб машҳур олим Г. П. Федоров тайинланди.

Янги ташкил этилган билим масканида қатор кафедралар вужудга кела бошлади. Хирургия, суд медицинаси, микробиология, нормаль физиология, биохимия, гинекология, ортопедия, озиқ-овқат гигиенаси, асаб касалликлари, патологик физиология, психиатрия каби ўнлаб кафедраларга яна янги мутахассислар жалб этилди. СССР медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси А. З. Зоҳидов, И. В. Марковин, В. Д. Штибен, Н. В. Данилов, Л. Я. Шаргородский, Ф. Ф. Детенгоф, М. А. Петрова, В. П. Широкова-Дуваева, С. Н. Бобожонов, С. Р. Дихтяр каби юксак истеъдодли шифокор-педагоглар уларда активлик кўрсата бошладилар.

Шифокор кадрлар маскани ўттизинчи йиллардан сўнг янада кенг қулоч ёйди. У ўз бағрида Самарқанд Давлат медицина институтини вояга етказди. Шундан сўнг Ўрта Осиё медицина институти ТошМИ номи билан атала бошлади. Ҳозирги ТошМИ Андижон медицина институти, Ўрта Осиё педиатрия, Тошкент фармацевтика институтлари ва республикадаги тиббиёт соҳасига оид 17 илмий тадқиқот институтларининг шаклланишида таянч зиёхона ролини ўтади. Бугунги кунда институтда 52 миллат вакилларидан иборат 9 минг талаба билим олмоқда. Бу ерда ёшларга таълим-тарбия беришда мингдан зиёд мураббий қатнашмоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ўктам Орипович Орипов раҳбарлигидаги қатор олимлар органлар ва тўқималарни кўчириш, бу жараён учун зарур бўлган дори-дармонларни тайёрлаш, буйракни кўчириш ва буйрак нуқсонларини даволаш проблемалари устида ишлаб қувончли ютуқларга эришдилар. Бўқоқ касалликларини аниқлаш ва уларни даволаш йўлларини белгилашда олимларимиз жаҳоншумул кашфиётлар яратдилар. Ҳозир бу соҳада П. И. Фёдорова ва Ш. Ш. Илёсовлар муваффақиятли ишламоқдалар.

Кўкрак хирургияси ва юрак-томир хирургияси, шунингдек ошқозон яраси ва холлестит касалликларининг олдини олиш, уларни даволаш юзасидан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, СССР Медицина Фанлари академияси ҳузуридаги Бутуниттифоқ хирургия маркази филиалининг директори, Тошкент медицина институти госпитал хирургияси кафедрасининг мудири В. В. Воҳидов етакчилигидаги олимлар тадқиқоти совет медицинасининг тараққиётига салмоқли ҳисса бўлиб қўшилди. Шунингдек турли ички касалликларга учраган беморларни дарддан халос этишда С. М. Аъзамхўжаев, М. П. Постолов, М. А. Ашрапова каби жонкуяр профессорлар қатор муаммоларни ҳал қилиб бердилар.

Биз кардиология соҳасидаги тадқиқотларда катта ютуқларга эришган Р. А. Каценович, К. И. Йўлдошевлар, асаб касалликларини даволаш йўлида илмий мактаб яратган олимлар: Н. М. Мажидов, Х. А. Алимов, М. Раҳимжоновлар ҳақида ҳар қанча фахрланиб гапирсак арзийди.

Тошкент Давлат медицина институтининг олимлари ташқи муҳитни муҳофаза этиш, санитария-гигиена ишлари, саноат корхоналари, қишлоқ хўжалиги, айниқса пахтачиликдаги меҳнат ва турмуш тарзи билан боғланган соғлиқни сақлаш проблемалари устида ҳам катта изланишлар олиб бормоқдалар.

Кейинги йиллар ичида ошқозон-ичак касалликларининг олдини олиш ва даволашнинг янги-янги усуллари ҳақида назарий ҳамда амалий жиҳатдан кўп ишлар қилинди. Бу соҳада Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. А. Зуфаров раҳбарлигидаги йирик мутахассисларнинг изланишлари самарали бўлмоқда.

Тошкент Давлат медицина институтининг ректорати, партия ва касаба союз, комсомол ташкилотлари партия ва ҳукуматимизнинг олий таълимни ривожлантириш борасидаги ғамхўрлигини ҳар қадамда ҳис этиб турибдилар.

Биз бугунги қутлуғ айёмда Ўзбекистон медицинасининг дастлабки қалдирғочлари — СССР медицина фанлари академиясининг мухбир-аъзоси З. Умидова, С. А. Маъсумов, И. А. Кассирский, А. А. Акопян, О. Н. Павлова, А. А. Асқаров, Э. И. Отахонов, Н. И. Исмоилов, А. Ю. Юнусов, А. И. Маърупов каби машҳур олимларнинг тиббиёт илмида катта кашфиётлар яратганлигини алоҳида қайд қилмоқчимиз. Улар ёшларни илм-маърифатнинг камолот чўққилари сари етаклашда чинакам устозлик қилдилар.

Ўтган йиллар институтимиз учун қурилиш борасида ҳам кенг қулоч ёзиш даври бўлди. Тошкент Давлат медицина институтининг 10 минг студентга мўлжалланган янги биноси қурилиши жадал олиб борилаётир. Ҳозирги пайтда ТошМИнинг янги территориясида педагоглар учун 70 минг квадрат метр турар-жой, 1600 койкали клиник корпус, лекция заллари, студентлар учун 5800 ўринли ётоқхона, 140 ўринли профилакторий фойдаланишга топширилди.

Институт профессорлари, педагоглар отряди, талабалари ана шу ғамхўрликка жавобан таълим-тарбия ишлари даражасини янада юксалтириш, партиямиз XXVI ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб ютуқлар билан нишонлаш учун ижодий куч ва ғайратларини янада ошириб юбордилар.

Р. НУРМУҲАМЕДОВ,
Тошкент Давлат медицина институтининг ўқув ишлари бўйича проректори.

Суратда: (чапдан ўнгга) институтнинг ўқув ишлари бўйича проректори, профессор Раҳим Муҳамедович Нурмуҳамедов, институт ректори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ўктам Орипович Орипов, стоматология факультетининг декани, профессор Владимир Александрович Епишев, институтнинг даволаш ишлари бўйича проректори профессор Саид Магрупович Аъзамхўжаев ҳамда институт илмий ишлар бўйича проректори профессор Нина Михайловна Демиденколар ўзаро суҳбат пайтида.

А. Абалян фотолари.

Суратда: ТошМИ талабалари.

● Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти 1920 йилда В. И. Ленин асос солган Туркистон Давлат университетининг базасида вужудга келди.

● Ҳозирги пайтда институтда тўртта факультет — иккита даволаш, санитария-гигиена, стоматология факультетлари мавжуд. Бундан ташқари бу ерда медицина билим юртлари ўқитувчиларининг малакасини ошириш факультети, иккита республика клиник касалхонаси, 80 та кафедра ва клиникалар, тўртта илмий-тадқиқот институтлари билан бирлашган кафедралар мавжуд.

● Тошкент Давлат медицина институтида 9 минг талаба билим олмоқда.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

● Ҳозирги пайтда институтда минг профессор ва ўқитувчи ишламоқда. Улар орасида беш академик ва Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳамда СССР медицина Фанлари академиясининг мухбир-аъзолари бор. Институда 90 нафар фан доктори ва 476 нафар фан кандидати фаолият кўрсатмоқда.

● 1931 йилда Ўрта Осиё медицина институти Туркистон Давлат университетининг медицина факультети базасида шаклланди. 1935 йилда эса институт Тошкент Давлат медицина институти деб атала бошланди.

● ТошМИ 1961 йилдан бошлаб Осиё, Африка ва Лотин Америкасининг ривожланаётган мамлакатлари учун кадрлар тайёрлай бошлади.

● 1971 йилда медицина кадрлари тайёрлашдаги хизматлари ва 50 йиллиги муносабати билан ТошМИ Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди.

БАХТИЁР ЁШЛИГИМИЗ

Шифокор бўлиш бирданбир орзуим эди. Бу мақсад мени Ҳиндистон ўлкасидан Тошкентга етаклади. Тўрт йилдирки, ТошМИ талабасиман. Институтда илм олишдан ташқари серзавқ, бахтиёр ёшликнинг умрбод унутилмас нашидаларидан баҳраманд бўлганлигимдан хурсандман. Бу ерда инсон эркининг ҳамма нарсадан ҳам эъзозланишини ҳар кун, ҳар онда ҳис этиб турибман.

СССРда миллати, ирқидан қатъий назар ҳамма тенг эканлиги мени қойил қолдиради. Мен институтда кўпгина дўстлар орттирдим. Улар орасида ўзбеклар, озарлар, қозоқ ва бошқа миллат фарзандлари бор. Биз ҳаммамиз бир оила фарзандларидек иноқлик билан билим олаётирмиз.

Институтда яхши ўқиш учун барча шароит муҳайё. Замонавий медицина воситалари билан жиҳозланган лабораториялар, клиникалар, жуда ҳам бой кутубхона мавжуд.

Айниқса биз меҳрибон, тажрибали мураббийларимиздан беҳад миннатдормиз. Институтнинг қутлуғ айёмида устозларим ва дўстларимни чин юракдан табриклайман.

Шарма МРАНУЛИНИ,
ТошМИ талабаси.

ҚУТЛАЙМАН

Серқуёш республикамиздаги барча шифокорлар оиласининг фахри—ТошМИ Октябрь фарзандидир. У В. И. Ленин даҳоси билан йўргакланди, вояга етди ва ҳозир камолот ёшини нишонламоқда. Мен бу институтнинг биринчи қалдирғочлари сифатида бўлганлигимдан чексиз қувонаман. Ёшим 73 дан ошди. Лекин йигирманчи йиллар воқеалари кечагидай ёдимда.

Ўзбек диёрида тиббиёт маърифатхонасини вужудга келтириш машаққатли бўлди. Лекин унинг ташкилотчиларидаги юксак ватанпарварлик, келажакка ишонч, барча қийинчиликларни енгиб ўтишга интилиш руҳи ғалаба қозонди.

Улар очликка, қашшоқликка чидадилар. Яхши емасалар, киймасалар ҳам илм-фанни ривожлантириш йўлида жонбозлик кўрсатдилар. Ҳеч ким нолимади, фидокорона ишлади. Москвалик, ленинградлик олимларнинг қалбидаги ҳарорат ва самимият институт иш бошлаган дастлабки йиллардаёқ кўплаб билимли кадрларни тайёрлаб берди.

Бугун мен институтнинг тўнғич талабаси сифатида уни 60 ёши билан муборакбод этаман. Институт коллективига ишда ижодий парвозлар тилайман.

Г. Я. БОЙКО-СУХОВАРОВА,
20-йиллар битирувчиси.

КАМОЛОТ

(ЛАВҲА)

... Фортельяно клавишлари узра бир жуфт оқ қуш каби сузаётган нозик қўллар ҳаракатига моҳанд ёқимли куй таралаяпти. Оҳанглар гоҳ майин эшилиб, қалбларни эркалаб сеҳрлаб қўйса, гоҳида шалолалардек қувноқ ,дилни қитиқлаб янграйди...

Гавҳар чалаяпти. Эркин ака мириқиб уни тинглаяпти. «Бир маротаба маза қилиб куй тинглаш киши асабларини қанчалик енгиллатади, қанчалик инсонга тетиклик бахш этадия?!» — кўнглидан ўтказди у.

Гавҳар Эркин аканинг катта қизи. У Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг талабаси. Қиз дадасининг санъатни севишини билади. Бунинг устига Эркин ака доим таъкидлаганидек, эрта тонгда ёқимли музика садолари остида уйғонган кишининг кайфияти чоғ, асаблари безовталанмай, янги кунни қаршилашини ҳам тушунади.

Меҳрибон қиз ҳар тонг дадасини ана шундай уйғотади. Бугунги кунга эса у алоҳида тайёргарлик кўрган. Ахир бугун дадаси, қолаверса оилалари учун байрам. Эркин Қосимов узоқ йиллардан буён ишлаб келаётган, илгари ўзи таҳсил кўрган Тошкент Давлат медицина институти 60 ёшга тўлди. Гавҳар дадасининг, айниқса, бугун жуда ҳам хушчақчақ ва кайфияти чоғ бўлишини истейди.

Ҳа, Эркин аканинг бугун қувончи чексиз. У бир неча кунлар давомида дўстларидан, ўзи даволаган беморлардан табрик ва уларнинг қалб сўзлари билдирилган миннатдорчилик мактубларини олди. Уларнинг ичида, айниқса, кеча келган хатлардан бири ҳеч хаёлидан кетмаяпти. Ҳозир ҳам у ана шу хатни эслади...

Яқингинада шифохонага келтирилган бемор олдига кирган доктор дарҳол уни синчиклаб текшира бошлади. Беморнинг кўзлари ич-ичига тушиб кетган, баданини тер босиб, нафас олиши оғирлашиб борарди. Оғриқ азобидан инграрди.

— Доктор, мен яшайманми?

Илтижоли боқиб, шифокордан мурувват кутаётган одамнинг кўзларига тикилиб Эркин ака бироз ўйланиб қолди.

— Яшайсиз, умидсизлик қилманг, — деди у қатъий ва ҳамширага топшириқлар бериб, ўз хонаси томон юрди. Йўлакда борар экан, беморда жигар циррози бошланган эмасмикан, дея ўйга толди. Чунки, ундаги айрим аломатлар шундан далолат берарди. «Текшириш керак, яхшилаб текшириш»... деган фикр хаёлида туғён урарди...

Врач Эркин Қосимовга иш фаолияти давомида Бозор Қораев каби беморлар жуда кўп учраган. Уларнинг дардларига даво топишда, айниқса, касаллик ҳақида аниқ хулосага келинмай, диагнози гумон бўлган беморларни даволашда кишидан катта маҳорат ва юксак билимдонлик талаб қилинади. Эркин Қосимов ҳам ўзида ана шундай хислатларни мужассам этганлардан. Бунга у осонликча эришгани йўқ. Узоқ йиллар ўқиш ва изланишлар натижаси бу.

Ўрта мактабни олтин медаль билан якунлаган Эркин Тошкент медицина институтига ўқишга кирди. Студентлик йилларидаёқ ўзининг илмга чанқоқ, ҳар бир нарсага қизиқувчан тиришқоқлиги, шунингдек, жамоат ишларида жонкуярлиги билан бошқалардан ажралиб турарди. Институтни имтиёзли диплом билан якунлаган Эркин дастлаб Ўзбекистон Фанлар академияси ўлка медицина институтида иш бошлади. Кейинчалик яна ўзининг севимли даргоҳи бўлган ТошМИ бағрига қайтди.

Эркин Қосимов бу ерда олган билимларни амалда қўллаш ва ёшларга таълим бериш билан бирга ўз устида тинмай ишлади. Бу соҳадаги илм ва тажрибаларини бойитиб борди. Коллектив ўртасида ҳурмат қозонди. Ёш медикни институт маъмурияти 1963 йил СССР Фанлар академиясининг йўлланмаси билан Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденли 1-Москва медицина институтига юборди. Институтда Эркин Қосимов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, профессор Е. М. Тареев раҳбарлигида ўқиди ва кандидатлик диссертациясини муваффақиятли ёқлади.

Мана, ўша қувончли дақиқаларга ҳам 13 йилдан ортиқроқ вақт бўлибди. Бу давр оралиғида Эркин Қосимовга доцентлик унвони берилди. Ички касалликлар кафедрасига мудир этиб тайинлашди. Бу юксак ишончни олим шараф билан ўтаб келмоқда. Ёшларга мураббийлик қилиш, институтда таълим-тарбия ишлари сифатини оширишга ҳам ўзининг самарали ҳиссасини қўшмоқда. Булардан ташқари у 184 илмий ишнинг автори. Унинг ишлари ички касалликларнинг деярли барча йўналишларида кўринади. Булар орасида диққатга сазовор илмий йўналишлардан бири ҳозирги кунда Иттифоқимизнинг бир қанча шаҳарларида фойдаланиб келинаётган тажриба — сариқ касаллиги диагностикасида ферментларни аниқлаш методикасидир. Бундан ташқари унинг «Буйрак касалликларини аниқлашда ферментларнинг аҳамияти» илмий методик қўлланмаси чет элда ҳам эълон қилинган. Шунингдек, 1976—78 йили 100 минг нусҳада чоп этилган юрак касалликларини аниқлашга бағишланган монография ҳам медикларга қўлланма бўлиб келмоқда.

Ўзбек совет энциклопедияси чоп этилган биринчи кунлардан бошлаб Эркин Қосимов унинг жамоатчи мухбирларидан бири. У ўзбек қомуси учун 100 га яқин медицинага оид мақолалар ёзиб берди. Бундан ташқари олим ҳозирги кунда ўзи муҳаррирлик қилаётган «Медик» газетасида ҳам институт ҳаётига оид материаллардан ташқари илмий-мунозарали мақолаларга кенг ўрин бериб келаяпти.

Юбилей йилида олимнинг ҳаётида яна бир унутилмас воқеа содир бўлди. У узоқ йиллар давомида олиб борган илмий ишларининг якуни сифатида «Сурункали колит касалликларида жигар фаолиятининг диагностикаси, патогенези ва даволаш усуллари» мавзусидаги ишини докторлик диссертациясида мужассамлаштирди. Бу муносабат билан у кўплаб мактублар олди. Улардан бири ўлим тўшагидан халос этилган Бозор Қораевдан эди.

Эркин ака яна қўлидаги мактубга кўз югуртирди. Ундаги «ҳурматли акамиз Эркин Йўлдошевич Қосимовга қуёш нурларидек алангали салом...» деган сўзлар олимнинг руҳини кўтариб юборди.

Қ. КАРИМОВ,
Н. ҚУТФИДДИНОВ.

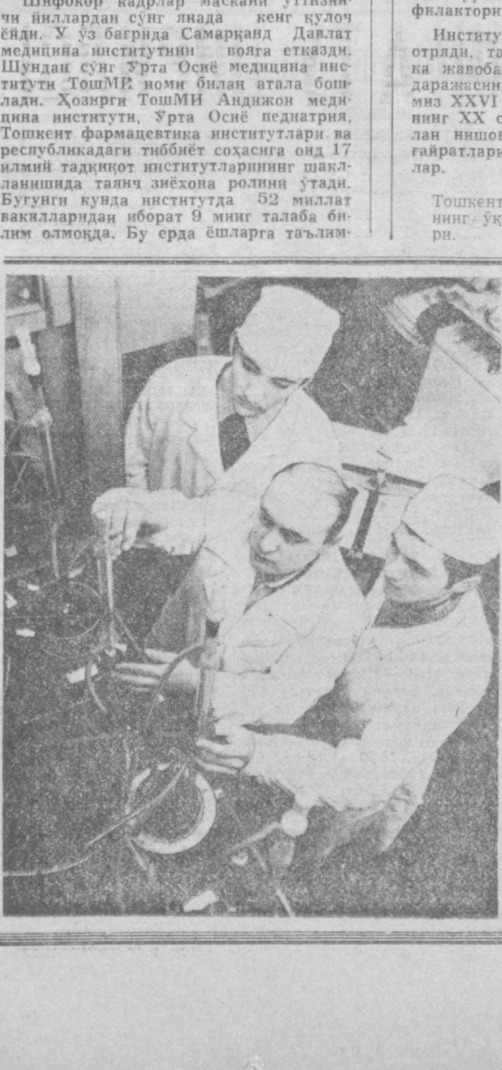

Суратда: органик химия кафедрасининг ассистенти химия фанлари кандидати Абдуқаҳҳор Жўраев (ўртада), ихтирочи студентлар А. Исломов (чапда) ва А. Абдуллахўжаевлар билан лаборатория иши устида.

ТАДҚИҚОТЧИ СТУДЕНТЛАР

Институтимиз талабалари тиббиёт сирларини эгаллаш билан биргаликда, фан соҳасидаги муаммоларни ҳал этиш ишига кўмаклашмоқдалар. Кейинги йиллар ичида студентлар илмий жамиятларида актив иштирок этиб, ихтиролар яратаётган ёшлар сафи ортиб бормоқда. Бу борада органик химия кафедраси қошида ташкил этилган илмий тўгарак аъзоларининг изланишлари диққатга сазовордир. Тўгарак иштирокчилари янги физиологик дорисимон актив моддалар синтези бўйича бир қатор тадқиқотлар ўтказдилар. Улардан кўплари самарали натижалар берди. Хусусан, 1-даволаш факультетининг студенти А. Йўлдошевнинг «Рентгеноконтраст препаратларининг олиниши», 2-даволаш факультетининг студенти А. Абдуллахўжаевнинг «Алмашинган пиразолнинг олиниши ва фармакологик хоссалари» темаси юзасидан олиб борган илмий изланишлари қувончлидир. Ихтирочи студентнинг синтез қилган моддаси кенг миқёсда маълум бўлган амидопирин моддасидан таъсир жиҳатидан уч-тўрт марта устунлиги ва заҳарсизлиги билан аҳамиятлидир. А. Йўлдошев ихтиро қилган янги препарат эса медицинада ишлатилаётган рентгеноконтрастдан олти-етти марта афзаллиги маълум бўлди.

Студентларнинг илмий-тадқиқот йўлидаги меҳнати зое кетмади. Уларнинг ишлари авторлик гувоҳномаси билан тақдирланди. Бундай ишончга турли факультетлардан Малика Мажидова, Саида Акромова, Дилдора Илҳомова, Ковчим Маҳкамов, Лола Исмоиловалар ҳам сазовор бўлдилар. Шунингдек, чет элдан келиб таълим олаётган кўплаб талабалар ҳам илмий тўгаракларда мунтазам қатнашиб келмоқдалар.

Ёшларни илм-фанга қизиқтириш, уларда ижодий ташаббусни уйғотишда жонкуяр устозлар, органик химия кафедрасининг мудири, химия фанлари доктори А. Ғ. Маҳсумов, доцент Ш. А. Абдуллаев, химия фанлари кандидати А. Жўраев, ассистентлар М. А. Отахўжаева, У. Болтабоев ва бошқаларнинг ҳиссаси катта бўлмоқда.

Талабалар илмини меҳр билан ошириб бораётган истеъдодли олимлар ва ўз устозларига эргашиб, янгиликлар кашф этаётган студентларни институтнинг юбилейи кунида муборакбод этамиз.

Қ. НИЗОМОВ,
1-даволаш факультетининг VI курс студенти.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

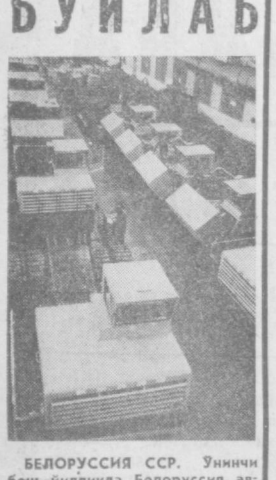

БЕЛОРУССИЯ ССР. Ўнинчи беш йилликда Белоруссия автомобиль заводи ишчи-хизматчилари унумли ишламоқдалар. Корхонада 200 дан ортиқ ишчи шахсий беш йиллик планини бажарди. Ҳозирги кунда социалистик мусобақани кенг авж олдирган коллектив аъзолари партиянинг XXVI съезди очиладиган кунгача пландан ташқари 3,7 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилдилар. Суратда: заводнинг бош конвейери.

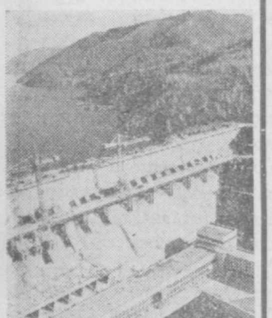

▲ АМУРСК. Зейск ГЭСи қурувчилари съезд олди вахтасида туриб самарали ишламоқдалар. Бу йил станциянинг охирги, олтинчи навбати муддатидан олдин фойдаланишга топширилди. Станция фойдаланувчилари КПСС XXVI съезди очиладиган кунгача 1981 йил биринчи квартал планига қўшимча 3 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқаришга сўз бердилар. Суратда: Зейск ГЭСи.

▲ ОДЕССА. Ленин орденли денгиз портида Вьетнам Социалистик Республикасига қатнайдиган юк кемаларига юк ортиш бўйича ихтисослашган комплекс ташкил этилди. Бу янги участка энг замонавий техника билан қуролланган. Порт комплексида жорий этилган янги технология эса Вьетнам линиясида юк оборотининг ортиши, кемаларнинг юк билан туриб қолишини камайтириш имконини яратди. Суратда: Одесса денгиз портида.

ТАСС фотохроникаси.

ҲАЁТ ЙЎЛИ МУНАВВАР

Пастқамгина, тахта ва фанер парчалари билан ўралган кичкина дўконча атрофи кечқурунлари одамлар билан гавжум бўларди. Хушфеъл, сўзомол киши — уста Саидаҳмад аканинг ҳузурбахш ҳикоясини тинглагани кексалар, ёшлар тўпланишарди. Маҳсидўз қумғондан тумшиғи чегаланган тунука чойнакка чой дамлагач даврадошлари олдига қанд-курс, баргак қўйиб меҳмон қилар, кейин ривоятлардан сўзлаб, ҳамманинг вақтини чоғ этар эди.

Бир куни уста илм ва унинг ҳикматлари устида узоқ гапирди. У фарзандларини ўқитиш, уларни саводли қилиш ниятида эканлиги тўғрисида сўзлаб, бошқа кексаларни ҳам шунга чорлади. Бу пайтда уста ўғли Саидакбарнинг бугунги порлоқ тақдирини ҳаёлига ҳам келтирмаган эди, албатта. Аммо фарзандининг зеҳни ўткирлиги, ҳар нарсага қизиқувчанлигини биларди.

Октябрь қуёши уста ўғлининг қўлига янги ҳаёт қаламини ва дафтарини берди. У қунт билан ўқиди. Саидакбар мактабда билим олар экан, турли фан сирларини ўзига ўхшаш болаларга меҳр билан ўргатаётган ўқитувчиларига тобора ҳурмати ортиб борди. Улар жуда камтар, ғамхўр ва ишчан кишилар эдилар. Саидакбарда педагог бўлиш орзуси ўрта мактабдаёқ туғилди. Бу ҳақда отасига айтганида, устанинг боши кўкка етди. Кўз ёши қилиб, ўғлинин узоқ дуо қилди. Ишчилар факультети, мактаб, Тошкент Давлат педагогика институти остоналарини ортда қолдирган С. Саидаҳмедовнинг ўқитувчилик фаолияти Қашқадарё областининг Косон районида бошланди.

Инсон қадрини меҳнат оширишн тўғри экан. Тез орада ўз касбини севган, болаларга меҳрини бағишлаб ишлаётган ўқитувчининг номи районга танилди. Унинг иш тажрибаси, ҳаёт йўли ҳақида йиғилишларда, педагоглар кенгашларида алоҳида ифтихор билан гапиришар, ундан ўрнак олишга чақиришар эди. Саидакбар эришаётган муваффақиятлари олдида эсанкираб қолмади. У ёш авлодга таълим бериш борасидаги самараларини бошқалар билан баҳам кўрди. Кейин унга мактабга директорлик вазифасини ишониб топширишди.

Педагогик коллектив билан ишлаш ҳам машаққатли ҳам шарафли иш. Аммо Муден ва Киров номли мактаблар ўқитувчилари Косонга республика пойтахтидан билимли, босиқ, ишни моҳирлик билан ташкил эта оладиган, илм ва тарбия учун жон куйдирадиган раҳбар келганлигини ҳис этдилар.

Аммо бу қувонч узоққа бормади. Немис фашистлари бошлаган хиёнаткорона уруш қалам тутган қўлларга қурол берди. Саидакбар дастлаб Волхов фронтида, кейинчалик 8-армия составидаги 64-гвардиячи дивизиянинг 191-полкида жанг қилиб Ленинград қамалини бошидан кечирди. Бу азим шаҳар бошига тушган энг оғир кунларда ўзбек йигити юксак ирода ва келажакка ишонч билан жанг қилди. Шу ерда партия сафига кирди. Коммунист жангчининг кўкси орден ва медаллар билан безаниб борди. У Волхов, Тихвин, Ленинград, Нарва, Таллин, Тарту, Рига, Клайпеда шаҳарлари ва ўнлаб аҳоли яшайдиган пунктлардаги жангларда фашистларга қарши мардларча курашди. Рейхстаг устида Ғалаба байроғи ҳилпираганда эса яна зиё оғушига қайтди. У Тошкентдаги 119-мактабда директорлик қилди. Кейинчалик Октябрь район халқ маорифи бўлимининг мудири сифатида ишлаб, илм-маърифатни ривожлантиришга катта ҳисса қўшди.

МАОРИФИМИЗ МАШЪАЛЛАРИ

Сўнгги йилларда у пойтахтдаги 81-мактабда директор бўлиб ишламоқда. Ҳозир бу илм даргоҳида Тошкент шаҳар Киров райони халқ маорифчиларининг изидан бориб ҳар бир ўқувчига пухта билим бериш ва уни актив позицияда туришига эришиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Болаларга билим бериш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашда Саидакбар акага эргашаётган педагоглар анчагина. Рашид Жалилов, Эргаш Ҳасанов, Абдуллажон Дўстматовлар шулар жумласидандир. Улар ўқувчилар билан синфдан ташқари машғулотлар ташкил этиш, тўгарак ишларини йўлга қўйишда активлик кўрсатишмоқда.

Саидакбар ака география ўқитувчиси сифатида маорифчилар орасида катта ҳурмат эгасидир. У шу предмет бўйича ташкил этилган кабинетни техник воситалар билан жиҳозлашга кўпроқ эътибор бермоқда. Ўз фанини севган педагогнинг талабалари ҳам ихлосманд бўлар экан. Ҳар йили бир неча нафар мактаб ўқувчилари география бўйича республика олимпиадаларида қатнашиб, совринли ўринларни эгалламоқдалар.

— Совет ўқитувчиси актив ижодкор куч,— дейди директор. У болалар, ёшлар учун юксак ғоявийлик ва аҳлоқийлик, ишга ихлос билан қараш намунаси бўлмоғи лозим. Биз ўз ишимизда ана шу принципларга амал қилишимиз керак.

Истеъдодли педагог, моҳир етакчи Саидакбар Саидаҳмедовнинг илм ва тарбия бериш борасидаги хизматлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб тақдирланган. У халқ маорифи аълочиси. Кўп йиллик хизматлари эвазига уч марта «Ҳурмат белгиси» ордени билан, бир неча бор Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий Ёрлиқлари билан мукофотланган. Бу мукофотлар зиёкор ҳаёт йўлининг мунаввварлигидан далолатдир.

Т. ТОШПЎЛАТОВ,
педагог.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ
ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ДИҚҚАТ МАРКАЗИДА

ҚОБУЛ. 18 ноябрь. (ТАСС). Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитетининг яқинда Қобулда бўлиб ўтган пленуми АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармалнинг Совет Иттифоқига қилган расмий дўстона визити якунларини маъқуллади. Бу визит якунлари Афғонистон матбуотининг диққат марказида турибди.

«Кабул нью таймс» газетаси «Бизни ўзимиз танлаб олган йўлдан ҳеч ким четга чиқара олмайди» сарлавҳали редакцион мақолани босиб чиқарди. Бу мақолада Б. Кармал визитининг якунлари Апрель революцияси душманларининг режалари ва фитналарига берилган қаттиқ зарба эканлиги таъкидлаб ўтилади. Мақолада уқтириб ўтилганидек, Совет Иттифоқи Афғонистоннинг миллионларча меҳнаткашлари манфаатларини кўзлаб мамлакатнинг социал ва иқтисодий проблемаларини ҳал этишда ёрдам беришга тайёр эканлигини билдирди.

Газета яна қуйидагиларни ёзади: Б. Кармалнинг визити Афғонистонда революцион жараённи мустаҳкамлашга ёрдам беради ва АХДП раҳбарлигида мамлакатнинг меҳнаткаш халқи амалга оширган Апрель революциясига қудратли куч бахш этади.

Ҳозирги кунда, дейилади мақолада, ўз ватанининг бундан буёнги тараққиёти ва фаровонлиги учун афғон халқи зиммасига жуда катта масъулият юкланган.

«Кабул нью таймс» мақоласининг охирида бундай дейилган: партия, ҳукумат ва Афғонистон халқи мамлакатни ривожлантиришнинг кенг планларини белгиладилар ва империалистлар тараққийпарвар тузумимизни ҳеч қачон белгиланган йўлдан четга чиқара олмайдилар. Апрель революциясининг ғалабалари, хусусан бу революция ривожининг иккинчи босқичида қўлга киритилган ғалабалар Афғонистон меҳнаткаш халқининг муваффақиятларини яққол исбот этувчи далилдир.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛ

ВАРШАВА. 18 ноябрь. (ТАСС). ПБИП Марказий Комитетининг органи «Трибуна люду» газетаси босиб чиқарган мақолада бундай дейилади: Гданьск битимининг имзоланиши билан кескинлик даври ҳали тугагани йўқ. Бу кескинлик ҳали сақланиб қолмоқда. Шубҳа йўқки, деб таъкидлайди газета, бу масалада битимни конюктура келишуви деб ҳисоблаётган маъмурлар шаънига айтилаётган талабларни кўпайтиришга уринаётган кишилар айбдордир.

Талабларни кўпайтириш, деб ёзади «Трибуна люду» газетаси, Гданьск битимини барбод этади, биз август ойининг охирида табриклаган тадбирларнинг ҳаммасини йўққа чиқаради. Талабларнинг кўпайтирилиши иш ҳақидаги диспропорцияларни бараварлаштириш у ёқда турсин, балки уларни кучайтиради, янги қийинчиликларни вужудга келтиради ва натижада мамлакатда кескинликни кучайтиришга кўмаклашади.

ВАРШАВА. 18 ноябрь. (ТАСС). Матбуотнинг хабар беришича, ПБИП Варшава комитетининг пленуми бўлиб ўтган. Пленум ишида ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари С. Каня қатнашган. ПАП агентлигининг хабар беришича, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Каркошкинининг ўзини ПБИП Варшава комитети биринчи секретари вазифасидан озод этиш тўғрисидаги илтимосини пленум қондирди. С. Кочолек шу лавозимга сайланди.

Шу хабарда яна бундай дейилади: ПБИП Лодзи воеводлиги комитетининг пленуми Б. Коперскийни Лодзи воевода комитетининг биринчи секретари вазифасидан озод этиб, ПБИП Лодзи воевода комитетининг собиқ секретари Т. Чеховични шу лавозимга сайлади.

Агентликнинг уқтириб ўтишича, партиянинг халқ ўртасидаги етакчи роли ва обрў-эътиборини тўла тиклаш учун шошилинч чоралар кўриш зарурлиги пленумларда таъкидланган, партия аъзоларининг пассивлигига йўл қўйиш мумкин эмаслиги кўрсатилган.

ИРОҚ-ЭРОН МОЖАРОСИ

БАҒДОД. 18 ноябрь. (ТАСС). Уруш ҳаракатлари районларидаги аҳвол тўғрисида Ироқ ва Эрон томонидан бир-бирига зид хабарлар олинмоқда. Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг маълумотларида айтилишича, Сусенгерд шаҳри ва унинг атрофида жанглар давом этмоқда. Эронликларнинг қаршилик кўрсатиш манбаларини тугатиш соҳасида операциялар олиб борилмоқда. Эронликлар аскар ва техника жиҳатидан оғир талафот кўрмоқдалар. Ироқнинг армия авиацияси Сусенгерд ва Ахваз районларида душман танклари ва қўшинларига ҳужум қилди. Эроннинг 17 танки, ёнилғи сақланган бир неча омбор яксон қилинди. Ҳужум давомида бир самолёт уриб туширилди. Карх дарёсида Эроннинг 12 ҳарбий катери чўктириб юборилди. Ўтган кунларда фронтнинг бошқа участкаларида ҳам уруш ҳаракатлари давом этди.

ТЕҲРОН. 18 ноябрь. (ТАСС). Теҳрон радиосининг хабар беришича, Ироқ қўшинлари Сусенгерд шаҳридан суриб чиқарилган. Шу шаҳар учун олиб борилган жангларда Ироқнинг танк бригадаси катта талафот кўрган. Жанг майдонида 20 танк, кўп миқдорда бошқа хилдаги ҳарбий техника қолган. 200 га яқин киши ўлдирилган. Ахваз шаҳри тўплардан қаттиқ ўққа тутилганлиги тўғрисида хабар берилади. Бунинг натижасида шаҳар аҳолиси ўртасида қурбонлар бор. Шаҳардан 35 километр нарида қаттиқ жанглар давом этмоқда.

Фронтнинг ғарбий участкаларида аҳоли яшайдиган Сумар, Ғилони-Ғарб, Қасри Ширин, Кани-Сахт ва Шуро-Ширин пунктлари яқинида артиллерия отишмаси давом этмоқда. Сари — Пули — Захоб яқинида бўлган жангларда ироқликлардан 60 киши ўлдирилган.

Эрон ташқи ишлар министрлиги Қувайт ҳукуматининг гўё Эрон самолётлари яқинда Ироқ чегарасига яқин жойдаги Қувайт территориясига ҳужум қилиб, чегарадаги Абдали постини ракеталар билан ўққа тутди, деган баёнотини рад қилиб чиқди. Эрон ташқи ишлар министрлигининг баёнотида айтиладики, Эрон «Қўшни давлатларга, шу жумладан Қувайтга қарши ҳеч қачон агрессив ҳаракатлар қилмаган ва ҳеч қачон бундай ҳаракатлар қилмайди». Эрон, — дейилади баёнотда, Қувайтнинг территориал бутунлигини ҳурмат қилади.

ЖЕНЕВА. 18 ноябрь. (ТАСС). Информация агентликларининг хабарларига қараганда, БМТ Бош секретарининг махсус вакили У. Пальме Ироқ — Эрон можаросини бартараф этиш йўлини топиш мақсадида яқин кунлар ичида Эрон президенти А. Банисадр ва Ироқ президенти С. Хусайн билан музокаралар ўтказади. У. Пальме бу ерда журналистлар ҳузурида нутқ сўзлаб, менинг шу мамлакатларга боришимдан мақсад — «ҳар икки томоннинг тутган позицияларини аниқлашдан иборат» ва менинг сафаримдан «бирон бир тез эришиладиган натижаларни «кутиш амри маҳолдир» деди.

«ЧОРИ» ФИРМАСИНИНГ МАШИНАЛАРИ

ЎЗБЕКИСТОН Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида Япониянинг «Чори» фирмаси ишлаб чиқараётган маҳсулотлар кўргазмаси очилди. «Япониянинг тикув машиналари ва ипак калавалаш автоматлари» номли бу кўргазмага қўйилган машина-механизмлар, приборлар хилма-хил. Айниқса, кашта тикадиган автоматлар ёнида одамлар гавжум. Ишлаб турган автоматлар ранг-баранг ипак иплардан баҳор гуллари каби нафис безакларни газламага туширмоқда.

Тикув машиналари ҳам бирйўла бир-неча операцияни тез ва соз бажариши билан диққатга сазовор. Ёзув машинкалари, бошқа ускуналар ҳам ташриф буюрувчиларда қизиқиш уйғотяпти.

— Фирмамиз 1861 йилда ташкил этилган бўлиб, дастлаб қўлда ипак йигиришдан иш бошлаган эди, — дейди машиналар ва ускуналар экспорти бўйича департамент директори Тетцуо Йосимуро, — ҳозирга келиб эса жаҳондаги ўнлаб мамлакатлар суйиб харид қилаётган машинасозлик ва химия саноати асбоб-ускуналарини ишлаб чиқараётган йирик корхонага айланди.

Фирманинг СССР билан савдо алоқалари 1960 йилда бошланган. Ҳозирги даврга келиб бу алоқалар анча кенгайган. Жумладан, бу йил уч кварталда Совет Иттифоқига ўнлаб миллион долларлик маҳсулотлар сотилди. Булар — тўқимачилик машиналари, электрон машиналар ва бошқа аниқ приборлардир. Шунингдек, Япония СССРдан ўз навбатида минерал ўғитлар, қурилиш материаллари ва бошқа кўплаб маҳсулотлар харид қилиб оляпти.

Фирманинг Ўрта Осиё республикалари билан алоқаси 1976 йилда бошланди. Дастлаб Тожикистонда ипак калавалаш машиналари ўрнатилган эди. Ҳозирга келиб эса Тошкент бадиий буюмлар ишлаб чиқариш бирлашмасида кашта тикиш машиналари, тикув корхоналарида тикувчилик машиналари, пиллакашлик фабрикаларимизда эса «Гунза» фирмасининг ипак калавалаш машинлари ишлаб турибди.

Булар ҳақида кўргазма очилиши олдидан бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиққан Ўзбекистон ССР енгил саноат министрининг ўринбосари О. Соқиев қисқача ҳикоя қилиб берди.

Тошкентда бу кўргазманинг ташкил этилиши Япония билан савдо-иқтисодий алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам беради. Кўргазма 22 ноябргача давом этади.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ.

СПОРТ

СЎНГГИ ТУРНИНГ АҲАМИЯТИ

Мамлакат футбол чемпионати олий лигаси қатнашчилари яна биттадан ўйин ўтказиб, 43-чемпионатга якун ясашади. Мавсум пировардига келиб жадвалда шундай вазият юзага келдики, беш команда учун ғалаба ёхуд мағлубият олий лигада қолиш—қолмаслигини ҳал этади. Келинг, яхшиси турнир жадвалига назар ташлайлик:

Командалар	Ў.	Т.	О.
«Динамо» К	33	61-21	50
«Спартак»	33	47-22	45
«Зенит»	33	50-42	40
«Динамо» Тб	33	50-30	39
ЦСКА	33	34-30	36
«Шахтёр»	33	44-39	34
«Черноморец»	33	33-35	33
«Арарат»	33	37-40	32
«Динамо» Мн	33	39-41	30
СКА	33	39-47	30
«Қайрат»	33	33-43	30
«Нефтчи»	33	29-40	29
«Торпедо»	33	27-32	28
«Пахтакор»	33	25-39	26
«Карпати»	33	23-44	26
«Динамо» М	33	28-32	26
«Кубань»	33	29-41	26
«Локомотив»	33	33-43	24

33-турнинг сўнгги икки ўйинида қуйидаги натижалар қайд этилди: СКА—«Локомотив» — 2:1, «Карпати» — «Спартак»— 1:0.

Охирги турда бронза медалларига даъвогар «Зенит» ўз майдонида «Қайрат»ни қабул қилади. Тбилиси динамочилари эса Минскда клубдошлари меҳмони бўлади. Бир сўз билан айтганда сўнгги тур иккита саволга жавоб беради. Яъни чемпионатнинг бронза совриндори ва икки омадсиз команда аниқланади.

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАШДИ

Тошкентда баскетбол бўйича аёллар ўртасида 48- чемпионатнинг иккинчи тур ўйинлари старт олди. Ўзбекистон давлат физкультура институти командаси биринчи даврада 6 очко тўплаган эди. Ҳамшаҳарларимиз ўз майдонларидаги навбатдаги давра учрашувларини ғалаба билан бошладилар. Улар биринчи кун олмаоталик клубдошлари билан учрашиб, 65:56 ҳисобида устун келишди.

СОВРИНДОРЛАР САФИДА

Гомелда Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. Бородин хотира соврини учун классик кураш бўйича Бутуниттифоқ турнири бўлиб ўтди. Республикамиз вакиллари А. Абдураимов билан С. Абдуқодировлар ўз вазнларида фахрли биринчи ўринни эгалладилар.

Тошкентдаги «Динамо» спорт жамияти бокс секциясининг тайёрлов группасида бўлажак спортчиларни тайёрлаш ишига катта аҳамият бериляпти. Суратда: группа раҳбари Н. Хуторянец ёш спортчилар билан машғулот ўтказаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА—
26 ДЕКАБРЬ — 11 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ
СОАТ 10.00, 13.00 ВА 16.00 ДА
ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ПЕРСОНАЖЛАРИ ИШТИРОКИДА

„ЦИРКДА АРЧА“ ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

Наталья РУБАНОВА раҳбарлигидаги «ИЛЛЮЗИЯЛИ ҚАЛЕЙДОСҚОП» АТТРАКЦИОНИ

Паузаларда масхарабозлар группаси: Анатолий ЛЯДНЕВ, Петр РАСВА, Владимир ЧУХНАКОВ, Виктор ВИЛИМОВИЧЛАРНИНГ чиқишлари.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Билетлар 1 декабрдан бошлаб тарқатилади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

44-35-84, 44-34-91 телефон номерлари бўйича справкалар олиш мумкин.

161-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1980—81 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КОНФЕТЧИ. 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил, ўрта маълумотлилар учун—1 йил. **ҚАНДОЛАТЧИ.** 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил. **НОНВОЙ.** 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил, ўрта маълумотлилар учун—1 йил: **ХОЛОДИЛЬНИК ҚУРИЛМАЛАРИ РЕМОНТИ ВА ХИЗМАТИ БЎЙИЧА МЕХАНИК,** 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил, ўрта маълумотлилар учун 1 йил, **ХАМИРТУРУШ ТАЙЁРЛОВЧИ.** 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—1 йил. **ПИВО ПИШИРУВЧИ.** Ўқиш муддати—1 йил. 16 ярим ёшдан кичик бўлмаган йигит ва қизлар қабул қилинади. **САНОАТ УСКУНАЛАРИ БЎЙИЧА РЕМОНТЧИ-СЛЕСАРЬ** (пиво заводлари учун). 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил. **НОН ИШЛАБ ЧИҚАРИШ МАШИНАЛАРИ ВА УСКУНАЛАРИНИ СОЗЛОВЧИЛАР.** 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати—2 йил. **СИГАРЕТА ВА ПАПИРОС АГРЕГАТЛАРИ МАШИНИСТИ.** Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати—1 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат ва кийим-кечаклар билан таъминланади. Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади. Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 процентини оладилар. Ўқиш муддати—меҳнат стажига қўшилади. Ўрта маълумотли ўқувчиларга ойига 30 сўм стипендия тўланади.

Билим юрти қошида кечки мактаб ишлайди.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганлар ўрта ва олий ўқув юртига киришда имтиёздан фойдаланадилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар лозим бўлади: директор номига ариза, маълумоти тўғрисида шаҳодатнома (аттестат), паспорт (туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома), турар жойидан, медицина (286-форма) справкалари, 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Гёте кўчаси, 52-уй (16, 89-автобусларнинг «Касб касалликлари институти» бекати, 21-автобуснинг «Нон заводи» бекати).

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ ПУНКТИ
Футеровкачи-кислота упорчилар ва термоизоляция ишларининг изолировкачиларини тайёрлайдиган
3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Камида 18 ёшли, 8—10 синф ҳажмида маълумотли эркаклар ва аёллар, шунингдек, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилган йигитлар қабул қилинади.

Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ўқишга қабул қилинганлар ишлаб чиқаришга II-разрядли ишчи сифатида юбориладилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Ўқиш даврида ўртача ойлик иш ҳақи тўланади.

Ўқишни тугатганларга танланган ихтисос бўйича III-разряд малакаси берилади ва улар Тошкент «Монтажхимзашчита» бошқармаси системасида иш билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпильков кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (7, 8, 10, 11, 13, 25-трамвайлар: 3, 9, 11-троллейбусларнинг «Марказий бозор» бекати). Телефонлар: 56-45-46, 56-40-43.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Горнчилар, қаердасиз! 10.45 — Рафферти. Бадиий фильм, 1-серия. 11.50 — Концерт. 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.40 — Шахмат мактаби. 16.10 — Жонажон табиат. 16.30—Концерт. 16.55 — Ёшлар адреслари. 17.55 — Концерт. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фан оламида. 20.25 Рафферти. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.15 — Катталар учун контроль иш. Иккинчи туркум. 2-кўрсатув. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I

11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — Ижод саҳифалари. 12.40 — Қойилмақом фердинанд. Бадиий фильм. 14.20 — Буни ҳамма билиши ва удалаши керак. 18.00 — Болалар учун фильм. 18.10 — Қишлоқ ҳаёти. 18.30 — Инсон боламикдан бошланади. 19.00 — Табиатга муҳаббат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Эфирда Арманистон телевидениесининг программаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Арманистон телевидениеси программасининг давоми. 21.30 —Время. 22.15 — Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент давлат медицина институтининг 60 йиллигига бағишланган тантанали мажлис ва концерт

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Ўқув кўрсатуви. 20.55 — Ўқитувчи экрани. 21.25 — Химия. 22.25 — Ҳамкасблар. Бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20|XI да **Абу Али ибн Сино** (18.00), 22|XI да **Шошма, қуёш!**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20|XI да **Дилафрузга тўрт ошиқ,** 21|XI да **Паранжи сирлари.**

Тошкент область матлубот жамиятининг Тошкент кооператив ҳунар-техника билим юрти коллективи билим юрти директори
Туйғун Абдураҳимович АБДУРАШИДОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Редактор ўринбосари
С. МУСАЕВ.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 17814. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Б. 1734.